

CZWARTEK

19 MARCA 2015

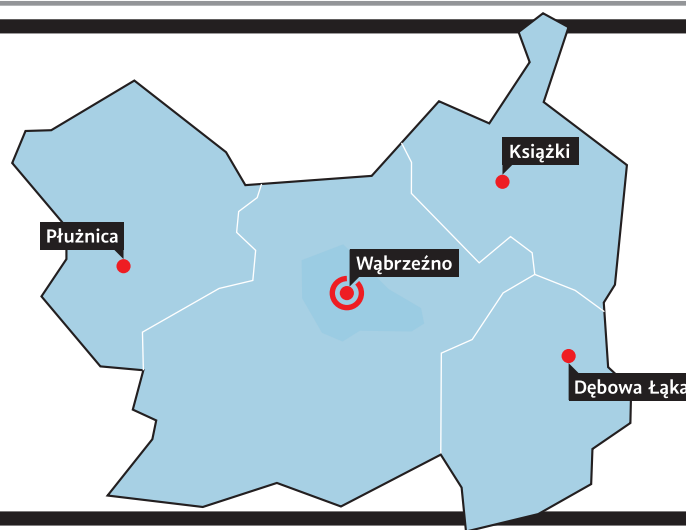
nakład: 3000 egz.
ISSN: 2080-0878

1,79 zł

w tym 5% VAT

nr 11/2015 (310)

CWA

TYGODNIK REGIONU WĄBRZESKIEGO

W tym numerze:

Wąbrzeźno

Gawrony zmorą spacerowników

Miejskie służby walczą z uciążliwymi ptakami

str. 2

Sport

Zdecydowane zwycięstwo przed ligą

W ostatnim meczu sparingowym przed inauguracją rundy wiosennej piłkarze Unii Wąbrzeźno pewnie pokonali A-klasowy LZS Bobrowo

str. 24

Wąbrzeźno

Na targi po wykształcenie i pracę

23 marca tegoroczni maturzyści będą mieli okazję zapoznać się z ofertą edukacyjną szkół wyższych oraz możliwościami zatrudnienia

str. 2

Astronomia

Przyjrzyjmy się Słońcu

W piątkowy poranek warto popatrzeć na Słońce. Tuż przed 10.00 cień Księżyca przysłoni ponad 70 proc. tarczy tej dziennej gwiazdy. Następną taką okazją nadarzy się w 2021 roku

str. 4

Gmina zmieni nazwę?

SAMORZĄD ➤ Gmina Ryńsk zamiast gminy Wąbrzeźno – mieszkańcy zdecydują czy chcą zmiany nazwy

Zmianę nazwy na gminę Ryńsk zaproponował wójt Władysław Łukasik. Radni natomiast jednogłośnie podjęli uchwałę o przystąpieniu do konsultacji w tej sprawie.

– Chodzi o kwestię tożsamości, żeby nazwa była kojarzona z terenem gminy. Drugim powodem jest kwestia odróżnienia gminy od miasta Wąbrzeźno, bo te nazwy są często mylone – uza-

sadnia wójt.

Jakie argumenty przemawiają za wyborem Ryńska?

– To jedna z większych miejscowości na terenie gminy, o bogatej historii. Herb gminy nawiązuje do Towarzystwa Jaszczurczego związanego z Ryńskiem. Poza tym gmina Ryńsk funkcjonowała już wcześniej, w latach 1934-54 – mówi Władysław Łukasik.

Mimo zmiany nazwy, władze gminy nie planują przenosin siedziby do Ryńska. Urząd nadal będzie mieścić się przy ul. Mickiewicza 21 w Wąbrzeźnie.

Od 21 marca do 13 kwietnia w każdym sołectwie będą odbywać się spotkania konsultacyjne. Mieszkańcy będą mieli możliwość wypowiedzenia się na temat zmiany nazwy i podjęcia decyzji w gło-

sowaniu. Jako pierwsi zgłoszą mieszkańcy Jaworza, w najbliższą sobotę o godz. 17.00 w świetlicy wiejskiej.

Jeśli mieszkańcy gminy będą za zmianą, potrzebna jest jeszcze zgoda Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji. Procedura może potrwać nawet kilka lat.

Paulina Grochowalska

Powiat

Na przekór nowotworom

Bezpłatne badania diagnostyczne, zajęcia sportowe, konsultacje dotyczące zdrowego stylu życia oraz zakup sprzętu m.in. sportowego dla Wąbrzeźna i każdego sołectwa – takim orężem dysponuje powiat wąbrzeski w walce z chorobami nowotworowymi.

Wraz z początkiem roku powiat wąbrzeski rozpoczął wdrażanie projektu, który polega na realizacji działań profilaktycznych oraz promocyjnych zmierzających do zmniejszenia zachorowalności na nowotwory złośliwe oraz zapewnienia dostępności do programów przesiewowych i diagnostycznych.

– W projekcie chodzi o to, by jak najwięcej osób przebadano się w kierunku chorób nowotworowych. Grupą docelową są mężczyźni w wieku 45-79 lat (6,2 tys. osób) i kobiety w wieku 40-74 lat (73 tys. osób) – mówi Violetta Frączek, kierownik wydziału oświaty, zdrowia, kultury i sportu w Starostwie Powiatowym w Wąbrzeźnie.

W ramach projektu przeprowadzonych zostanie ponad 10 tys. badań profilaktycznych w zakresie wykluczenia nowotworów oskrzeli i płuc, jelita grubego, gruczołu krokowego oraz raka piersi.

– Oprócz tego każde sołectwo oraz Wąbrzeźno otrzymają kijki do nordic walking, zestawy ćwiczeń do aerobiku (materac, piłki, stepper, ciężarki) oraz urządzenia siłowni zewnętrznej. W projekcie

przewidziany jest też zakup sprzętu gospodarstwa domowego do zdrowego gotowania, takiego jak np. szybkowar, parowar, blender czy sokowirówka – wymienia Violetta Frączek.

Sprzęt ma trafić do świetlic, tak żeby mógł służyć wszystkim mieszkańcom powiatu. Aby zapewnić właściwy poziom zajęć związanych z aktywnością ruchową oraz efektywne wykorzystanie zakupionego sprzętu, cykliczne zajęcia sportowe z mieszkańcami poprowadzi instruktor sportowy. Po zakończeniu projektu ćwiczenia będzie kontynuował lider zajęć.

W projekcie przewidziano także organizację Wąbrzeskiego Biegu Zdrowia dla uczniów szkół podstawowych, młodzieży oraz osób dorosłych. Ponadto zaplanowano szkolenia z zakresu zdrowego stylu życia dla lekarzy, pielęgniarek środowiskowych, nauczycieli oraz uczniów, a także kursy dla kadry medycznej z zakresu badań profilaktycznych. Zorganizowana zostanie też konferencja naukowo-szkoleniowa dla lekarzy specjalistów, kadry medycznej oraz organizacji ochrony zdro-

wia działających na terenie naszego powiatu.

Pracownicy projektu zostali już

wyłonieni. Wśród nich są koordynatorzy gminni.

dokończenie na str. 8

REKLAMA

kredyty gotówkowe

Weź kredyt gotówkowy z lekką ratą!

pieniądze w 15 minut

minimum formalności

na każdy pomysł

Zapraszamy do oddziału Santander Consumer Banku w Wąbrzeźnie, ul. Kościuszki 2a pon.-pt. 9.00-17.00

Infolinia: 195 00
koszt połączenia zgodny z taryfą operatora

Santander
CONSUMER BANK

Bank dla Twoich pomysłów

Gawrony zmorą spacerowiczów

WĄBRZEŻNO ▶ Nasi Czytelnicy zwracają uwagę na problem ogromnej populacji gawronów na wąbrzeskim Podzamczu. – Obecność tak dużej liczby ptaków jest naprawdę uciążliwa – skarży się pan Wiesław. Miasto znalazło sposób na „wygonienie” zwierząt

Wąbrzeźno, tak jak i inne miejsca w regionie, od lat boryka się z dużą populacją gawronów. W ubiegłym roku tylko na terenie Podzamcza naliczono ich ok. 400. Jak informuje magistrat, najwięcej gniazd znajduje się w parku na Górze Zamkowej. Tam oraz na odcinku promenady Jeziora Zamkowego (od ul. Wodnej do plaży miejskiej) problem żerowania gawronów jest najbardziej odczuwalny.

Także nasi Czytelnicy zwracają na to uwagę. – Pełno jest ptasich odchodów, aż strach tamtędy chodzić, bo można „oberwać” – podnosi pan Wiesław.

Skargi dotarły do władz miasta, które postanowiły wypowiedzieć wojnę krukowatym i usunąć je z rekreacyjnego terenu. To konieczne, zwłaszcza że miasto ma zamiar przywrócić parkowi funkcjonalność i stworzyć miejsce wypoczynku i rekreacji. Zgodnie z założeniami, w parku odnowiona ma być mała infrastruktura, zieleń, ma powstać plac zabaw dla dzieci. Uzupełniona o krzewy ma być flora, a ponieważ tereny Podzamcza są ubogie w ga-

tunki ptaków śpiewających, planuje się zawieszanie budek lęgowych, aby zabezpieczyć populację ptaków.

– Realizacja planu zagospodarowania i spełnienie żądań mieszkańców będą możliwe wyłącznie w sytuacji, kiedy gawrony „wyprwadzą się” z Podzamcza – wyjaśnia Anna Borowska z wąbrzeskiego magistratu. – Do takiej sytuacji można doprowadzić poprzez zrzucanie gniazd – zaznaczam pustych gniazd oraz stosowanie odstraszacza dźwiękowego. Na jedno i drugie mamy zezwolenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska i nasze służby działają ściśle według jego zaleceń. Decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy została wydana po wcześniejszej analizie ornitologicznej i opracowanych zaleceniach dotyczących możliwości zmniejszenia populacji gawrona na Podzamczu. Prace wykonywane są przy bieżącym nadzorze ornitologa. Każde gniazdo sprawdzane jest przez specjalistę i bez jego pozwolenia nie może być zrzucone.

Sprawa może jednak nie być tak

prosta. – Krukowate to ptaki, które nie budują gniazd co roku, tylko przygotowują je na kilka lat – zaznacza Zbigniew Strzelecki z Muzeum Przyrodniczego, działającego przy toruńskim Uniwersytecie Mikołaja Kopernika. – Zrzucanie ich domów może być dla nich kłopotliwe i wcale nie oznacza, że one od razu się wyniosą do innego miejsca. Poza tym ta metoda jest trochę kontrowersyjna, bo choć należy zrozumieć uciążliwość ptaków, trzeba też wziąć pod uwagę, że zbudowanie nowego, potężnego gniazda, wymaga sporo pracy tych zwierząt.

Przyrodnik zaznacza również, że krukowate, choć potrafią narobić szkód (ich odchody są niebezpieczne np. dla zabytków, ze względu na zawarty w nich kwas) są też pożyteczne. – Mogą być uciążliwe dla mieszkańców miast, ale to zwierzęta, które nie roznoszą chorób, są pod ochroną i zjadają szkodniki pól uprawnych – podkreśla Strzelecki.

Miejskie służby zrzuciły dotąd ok. 100 gniazd.

(Kaf)

Wąbrzeźno

Na targi po wykształcenie i pracę

Tegoroczni maturzyści będą mieli okazję zapoznać się w Wąbrzeźnie z ofertą edukacyjną szkół wyższych oraz możliwościami zatrudnienia.

23 marca, w godzinach 10.00-13.00, w budynku Starostwa Powiatowego w Wąbrzeźnie odbędą się Targi Edukacji i Pracy.

– Na targach będzie można za-

poznać się z ofertą szkół z Bydgoszczy, Torunia i Płocka oraz spotkać się z pracodawcami oferującymi pracę za granicą – mówi Marta Rynecka, pośrednik pracy w wąbrze-

skim Punkcie Pośrednictwa Pracy. – Przedsięwzięcie skierowane jest przede wszystkim do młodzieży ze szkół średnich. Może im to pomóc w wyborze kierunku studiów. Zapraszamy też innych mieszkańców powiatu, którzy są zainteresowani zarówno ofertą szkół, jak i propozycjami pracy.

To już trzecia odsłona targów. Dwie poprzednie cieszyły się dużym zainteresowaniem. Zalety tej inicjatywy to przede wszystkim możliwość bezpośredniego kontaktu z pracodawcą i pośrednikami pracy oraz bogata oferta kursów i szkoleń.

(pg)

REKLAMA

OGŁOSZENIE WOLNY LOKAL MIESZKALNY

Regionalne Wąbrzeskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego informuje, iż posiada wolny lokal mieszkalny znajdujący się w Wąbrzeźnie przy ulicy Bukowej 4 m.20 na III piętrze, składający się z: 3 pokoi, przedpokoju, kuchni, łazienki o łącznej powierzchni użytkowej 56,10 m². Szczegółowe informacje o wynajmu przedmiotowego lokalu udzielane są w siedzibie Spółki w Wąbrzeźnie przy ulicy Podzamcze 21 od poniedziałku do piątku w godzinach od 7.00 do 14.00 oraz pod numerem telefonu 056/688-15-97.

BIURO DORADZTWA I POŚREDNICTWA W DOCHODZENIU ODSZKODOWAŃ PO WYPADKACH

Tomasz Przybyszewski, 87-400 Golub-Dobrzyń, ul. Rynek 20, e-mail: biurotp@op.pl

DORADZTWO BEZPŁATNE!

PŁATNOŚĆ WYŁĄCZNIE PO UZYSKANIU ODSZKODOWANIA

POTRZEBUJESZ PROFESJONALNEJ POMOCY? DZWOŃ! tel. 608 380 227

Wąbrzeźno

Nowe oblicze poradni

Dobiega końca, trwający kilka miesięcy, remont poradni specjalistycznych w wąbrzeskim szpitalu.

Poradnie specjalistyczne w wąbrzeskim szpitalu zyskały nowy wygląd

Prace polegały na wymianie instalacji elektrycznej i teleinformatycznej, remoncie gabinetów zabiegowych i lekarskich, korytarzy, toalet, wymianie armatury, wykafelkowaniu podłóg i schodów.

Koszty remontu szpital pokrył z własnych środków. W ramach inwestycji zakupiono także nowe wyposażenie pomieszczeń m.in. meble.

Zapytaliśmy pacjentów poradni jak podoba im się efekty prac. – Fajnie, że coś robią. Jest o wiele ładniej. Szkoda tylko, że te ładne wnętrza tak kontrastują z kata-

strofalną elewacją budynków szpitala – stwierdza pani Katarzyna.

– Myślę, że wewnątrz jest jednak ważniejsze niż elewacja. I najpierw budynek należy remontować od środka. Pacjenci dzięki wyremontowanym przychodniom czują się bardziej komfortowo. Wygląda to teraz bardzo przyzwoicie – mówi Jadwiga Jaskólska.

W następnym numerze CWA przedstawimy szczegóły kolejnej inwestycji, polegającej na remoncie bloku operacyjnego i izby przyjęć w szpitalu.

Tekst i fot. (pg)

Powiat

Fiskus służy pomocą

Mieszkańcy gminy Książki, Płużnica i Dębowa Łąka, mający problemy z wypełnieniem zeznania podatkowego, mogą skorzystać z pomocy pracowników wąbrzeskiej skarbowki.

Urzędnicy będą dyżurować w urzędach gmin w następujących terminach: Książki – 25 marca, od godziny 10.00 do 12.00, Płużnica – 26 marca, od godziny 9.00 do 11.00, Dębowa Łąka – 26 marca, od godziny 12.00 do 14.00.

Pracownicy skarbowki będą także instruować zainteresowanych, jak wysyłać PIT drogą

elektroniczną. W urzędach gmin w trakcie dyżuru będą udostępnione stanowiska komputerowe z dostępem do internetu, by zdalnie rozliczyć się z fiskusem. Skorzystanie z tej formy wymaga dysponowania kwotą przychodu za rok 2013 i dowodem osobistym.

(pg)

TYGODNIK REGIONU WĄBRZESKIEGO

Redakcja:
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Rynek 20
tel. (56) 68 22 680
e-mail: redakcja@wpr.info.pl
Redaktor Naczelny:
Adrianna Błaskiewicz
Dział reklamy:
tel. (56) 68 22 680
e-mail: reklama@wpr.info.pl

Ogłoszenia drobne:
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Dworcowa 4
tel. (56) 68 22 680
Wydawca:
Wydawnictwo
Promocji Regionu Sp. z o.o.
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Rynek 20
Druk:
EDYTOR Sp. z o.o.
10-364 Olsztyn, ul. Tracka 10

Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo do ich redagowania i skracania. Redakcja nie odpowiada za treść zamieszczonych ogłoszeń.

REKLAMA

Uwaga! Szybki Internet już jest w Twojej okolicy!

Centrum Technologii Informacyjnych

**Podłącz się już dziś
i płać 1 zł za abonament
do końca czerwca 2015 r.***

Taryfa	Do dnia 30.06.2015	Pozostały okres umowy
Internet Start 1024/256 Kbps	1 zł	30 zł
Internet Standard 2048/512 Kbps	1 zł	39 zł
Internet Sprint 4096/512 Kbps	1 zł	55 zł
Internet Splendor 6144/1024 Kbps	1 zł	69 zł
Zestaw odbiorczy z montażem i opłata instalacyjną	0 zł	0 zł

Promocja obejmuje zasięgiem miejscowości: **Gmina Radzyń Chełmiński:** Radzyń Chełmiński, Radzyń Wybudowanie, Radzyń Wieś, Fijewo, Nowy Dwór, Czczewo, Kneblowo, **Gmina Wąbrzeźno:** Stanisławki, Ryńsk, Ludowice, Orzechówko, Trzciano, Przydwórz, Węgorzyn, Orzechowo, **Gmina Stolno:** Pilewice, Sarnowo **Gmina Płużnica:** Wieladzadz, Kotnowo, Goryń, Józekowo, Płużnica, Czaple, Bartoszewice, Bielawy, Orłowo, Ostrowo, Nowa Wieś Królewska, Pólko, Uciąż, Bągart, Mgowo, Błędowo, Działowo, Dąbrówka, Płachawy,

Masz Internet w innej sieci? Nie jesteś zadowolony z usług?
Zgłoś się do nas z umową i ostatnią opłaconą fakturą a my podłączymy Cię do naszej sieci i udzielimy rabatu na abonament do końca trwania umowy z innym operatorem.
*Oferta ograniczona do dnia 31 marca 2015 r. *Oferta tylko dla nowych klientów.

Centrum Technologii Informacyjnych e-Misja
87-214 Płużnica 64 • tel. 509 574 056 lub 56 688 74 52 • www.e-misja.org.pl

INNOWACYJNA
GOSPODARKA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

DOTACJE NA INNOWACJE
Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

OGŁOSZENIE

**Firma VAMBRESIA Fabryka Opakowań Bogucki Andrzej
w Wąbrzeźnie, zatrudni:**

ELEKTROMECHANIKA

Zakres obowiązków:

- prowadzenie prac konserwacyjno - remontowych
- optymalizowanie parametrów ustawień maszyn
- analiza przyczyn źródłowych awarii i działania zapobiegawcze
- zapewnienie utrzymania ciągłości i sprawności instalacji urządzeń
- wyszukiwanie i zamawianie części zamiennych mechanicznych i elektronicznych
- diagnozowanie, ocena i usuwanie usterek elektronicznych, elektrotechnicznych, mechanicznych
- współudział w opracowywaniu harmonogramów przeglądów i napraw
- praktyczna znajomość obsługi komputera oraz oprogramowania
- współpraca z innymi działami
- znajomość zagadnień automatyki i informatyki
- prawo jazdy kat. B

Oczekiwania:

- wykształcenie techniczne
- 2 lub 3 lata doświadczenia w pracy na podobnym stanowisku
- znajomość rysunku technicznego
- uprawnienia SEP do 1 kV
- mile widziana znajomość języka angielskiego lub niemieckiego w stopniu komunikatywnym
- dobra organizacja czasu pracy
- umiejętność współpracy w zespole

Oferta:

- umowa o pracę
- atrakcyjne wynagrodzenie
- możliwość rozwoju

Profil produkcji: Fabryka Opakowań: wytłaczanie folii, nadruk, zgrzewanie.

**Aplikacji prosimy przysyłać na adres mailowy
sekretariat@vambresia.com.pl lub osobiście na portiernię firmy
ul. Żwirki i Wigury 22, 87-200 Wąbrzeźno
z dopiskiem „praca z ogłoszenia CWA”.**

OGŁOSZENIE

KAPITAŁ LUDZKI
 NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Euro Innowacje
SP. Z O.O.

UNIA EUROPEJSKA
 EUROPEJSKI
 FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt „Partnerstwo na rzecz wykorzystania możliwości platformy ePUAP przez JST i ich mieszkańców” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Prawdziwa rewolucja w Urzędach!

**Załatwianie spraw urzędowych bez kolejek i wychodzenia z domu?
Tak to już możliwe, wystarczy że założysz swój Profil Zaufany!**

Czym jest Profil Zaufany?
Profil Zaufany to bezpłatny podpis elektroniczny, dzięki któremu możemy załatwić sprawy administracyjne drogą elektroniczną czyli w dowolnym czasie i miejscu. Cały proces zastosowania Profilu będzie odbywać się na elektronicznej Platformie Usług Administracji Publicznej (ePUAP) zatem do korzystania z Profilu Zaufanego niezbędny jest tylko dostęp do przeglądarki internetowej.

Sprawy administracyjne jakie można załatwić nie wychodząc z domu?
Dzięki Profilowi Zaufanemu możesz złożyć m. in.:

- deklarację na podatek od nieruchomości
- deklarację na podatek rolny
- deklarację na podatek od środków transportowych
- deklarację o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi
- wniosek o podział nieruchomości
- wniosek o przyznanie dodatku mieszkaniowego
- wniosek o przyznanie ulgi inwestycyjnej w podatku rolnym oraz wiele innych

Pełna lista usług/spraw, które możesz załatwić z wykorzystaniem Profilu Zaufanego jest dostępna w Twoim Urzędzie!

Jak założyć Profil Zaufany?
Aby uzyskać Profil Zaufany należy założyć konto użytkownika na platformie ePUAP (www.epuap.gov.pl), wypełnić oraz wysłać wniosek o potwierdzenie Profilu Zaufanego. Następnie w ciągu 14 dni musisz udać się z dowodem lub paszportem do jednego z Urzędów pełniących rolę Punktu Potwierdzającego Profil Zaufany.

Lista Urzędów pełniących funkcję Punktu Potwierdzającego Profil Zaufany:

- Starostwo Powiatowe w Wąbrzeźnie
- Urząd Miasta w Wąbrzeźnie
- Urząd Miasta w Kowalewie Pomorskim
- Urząd Gminy Dębowa Łąka
- Urząd Gminy Książki

WARTO JUŻ TERAZ ZAŁOŻYĆ PROFIL ZAUFANY, BY MÓC KORZYSTAĆ Z DOSTĘPNYCH USŁUG!

PUNKTY POTWIERDZANIA PROFILU ZAUFANEGO SĄ CZYNNE W GODZINACH PRACY URZĘDÓW!

Przyjrzyjmy się Słońcu

ASTRONOMIA ➤ W piątkowy poranek warto popatrzeć na Słońce. Tuż przed 10.00 cień Księżyca przysłoni ponad 70 proc. tarczy tej dziennej gwiazdy. Następna taka okazja nadarzy się dopiero w 2021 roku

Paweł Zieliński ostrzega, by zaćmienia słońca nie oglądać przez lornetkę, bo można stracić wzrok

O tym, jak obserwować zaćmienie oraz o samym zjawisku opowiada astronom Paweł Zieliński.

– Ludzie często przypisują zaćmieniu Słońca wyjątkowe znaczenie. Czy z punktu widzenia astronoma to zjawisko różni się czymś od innych?

– Zaćmienie Słońca jest zjawiskiem niezwykle pięknym. Nic więc dziwnego, że ludzie zawsze lubili je obserwować. Ale dawniej przywiązywano do niego dużo większe znaczenie niż obecnie, chyba głównie dlatego, że nie do końca rozumiano, co za nim stoi. W dodatku od najdawniejszych czasów różnym ciałom niebieskim przypisywano boskie moce. Wszyscy pewnie pamiętają powieść Bolesława Prusa pt. „Faraon” oraz film o tym samym tytule, w których zjawisko całkowitego zaćmienia Słońca zostało sprytnie wykorzystane przez starożytnych kapłanów egipskich do utrzymania władzy w państwie. Teraz, z racji zmian cywilizacyjnych i światopoglądowych, taka sztuczka raczej by się nie udała.

Tak czy inaczej, by doszło do zaćmienia Słońca, w jednej linii muszą ustawić się trzy obiekty: Ziemia, Księżyc i oczywiście nasza gwiazda – Słońce. Księżyc krążący wokół naszej planety co jakiś czas znajduje się pomiędzy nią a Słońcem. To właśnie wtedy może dojść do zasłonięcia tarczy Słońca przez tarczę Księżyca i tym samym do chwilowego „odcienienia” znacznej ilości światła

słonecznego docierającego do naszego globu. Na przestrzeni dziejów dla wielu astronomów (ale nie tylko) zaćmienie Słońca było świetną okazją do przeprowadzania interesujących obserwacji i analiz różnych hipotez naukowych.

– W jaki sposób najlepiej obserwować zaćmienie?

– Obserwacja zaćmienia Słońca jest bardzo prosta, jednak należy zachować ostrożność. Nigdy nie wolno patrzeć na Słońce bezpośrednio przez lornetkę, lunetę czy teleskop – grozi to natychmiastowym uszkodzeniem wzroku! Do obserwacji tego zjawiska nie jest potrzebny żaden sprzęt optyczny. Niewystarczające i również niebezpieczne są filtry okularowe i okopcone szkielka. Najprościej zaopatrzyć się w (tańsze niż 10 zł) specjalne okulary słoneczne lub kawałek folii słonecznej, które przepuszczają tylko część promieniowania Słońca (ewentualnie można użyć ciemnego szkła spawalniczego, ale efekt będzie gorszy). Potem wystarczy 20 marca br. w godzinach przedpołudniowych, między 10.00 a 12.00, skierować przez nie swój wzrok na Słońce. W przypadku dużej ilości chmur, będziemy mieć ponad dwie godziny na to, aby choć na chwilę „schwytać” tarczę obu najbliższych nam ciał niebieskich jednocześnie.

– Na co zwrócić uwagę podczas obserwacji?

– Tegoroczne zaćmienie rozpocznie się ok. godz. 9.45 zetknię-

ciem się krawędzi tarczy Księżyca i Słońca. Najciekawsza i najbardziej efektowna faza zjawiska, czyli jego maksimum, nastąpi około godz. 10.55 – wtedy mniej więcej 70 proc. tarczy dziennej gwiazdy będzie zasłonięte przez naszego naturalnego satelitę. Dlatego właśnie w Polsce będziemy mieć do czynienia z zaćmieniem częściowym, a nie całkowitym. Później nastąpi powolne odsłanianie tarczy słonecznej i ok. godz. 12.05 zjawisko się zakończy. Warto pamiętać, że w różnych rejonach Polski i świata godziny rozpoczęcia i zakończenia poszczególnych etapów zaćmienia będą się różnić. W miarę postępowania zaćmienia warto zwrócić uwagę na spadek ilości światła docierającego do nas ze Słońca, ale to wymaga dłuższych obserwacji.

– Najbliższe zaćmienie zakończy swój bieg na biegunie północnym dokładnie w dniu astronomicznej wiosny. Czy takie zjawisko jest częste?

– Masz na myśli całkowite zaćmienie Słońca, które jednak nie będzie widoczne w Polsce. Na Atlantyku, Wyspach Owczych czy też norweskim Svalbardzie będzie można zaobserwować, w tym samym czasie co u nas zaćmienie częściowe, całkowite przesłonięcie tarczy słonecznej przez tarczę Księżyca. I rzeczywiście zjawisko to zakończy się w rejonach bieguna północnego w pierwszy dzień wiosny astronomicznej. Taki zbieg okoliczności nie jest częsty, ale nie wiązałbym z tym poważniejszych domysłów.

– Dziś możemy dokładnie powiedzieć, gdzie będzie zaćmienie częściowe, a gdzie całkowite z wielką dokładnością. Pierwszy raz dokonano tego podobno dopiero w XVIII wieku. W jaki sposób astronomowie wyliczają, gdzie i kiedy cień Księżyca padnie na powierzchnię Ziemi?

– Przydaje się w tym wypadku spora dawka wiedzy na temat ruchów tych ciał niebieskich względem siebie. Na pewno rozwój nauki i techniki przyczynił się do coraz bardziej precyzyjnych obliczeń trajektorii ruchu Księżyca wokół Ziemi oraz obu tych obiektów wokół Słońca. Jednak mimo wykorzystania zaawansowanych metod matematycznych i nowoczesnych komputerów, wyliczenie dokładnych dat i czasów zaćmień w odległej przyszłości nie należy do najłatwiejszych zadań, a wynik i tak jest obciążony sporą dozą niepewności. Tym bardziej nie mam pojęcia, jak starożytne cywilizacje Majów, Greków czy też Babilończyków radziły sobie z takimi

problemami, a zauważyć należy, że ich obliczenia często dorównują dokładnością współczesnym rezultatom! W dzisiejszych czasach istnieje możliwość przeprowadzenia symulacji zaćmienia Słońca nawet w warunkach domowych. Do tego celu każdy z nas może wykorzystać odpowiednią aplikację typu wirtualne planetarium, np. Stellarium, SkyMap itp. Dzięki temu możliwe jest sprawdzenie wyglądu nieba w dowolnym czasie w przeszłości lub w przyszłości. Świetna zabawa gwarantowana.

– Czy warto obserwować także naszą dzienną gwiazdę poza chwilami jej zaćmienia?

– Oczywiście. Jeśli przegapimy tegoroczne zaćmienie częściowe, to następną okazję do obserwacji tego zjawiska z terenu Polski będziemy mieć dopiero w 2021 roku. Na zaćmienie całkowite musimy poczekać aż do roku 2075. Poza zaćmieniami, warto spojrzeć na Słońce chociażby w celu rejestracji plam pojawiających się na jego powierzchni. Wielu astro-amatorów zajmuje się na co dzień takimi obserwacjami, a wykorzystują do tego głównie technikę projekcji okularowej, czyli rzutowania obrazu tarczy słonecznej na kartkę papieru umieszczoną za okulariem niewielkiego teleskopu lub lornetki wycelowanych na Słońce. Przy powtarzaniu obserwacji

plam słonecznych w dłuższej skali czasowej łatwo zauważyć, że w niektórych okresach na powierzchni Słońca występuje większa, a w niektórych okresach mniejsza liczba tych plam. Z kolei to, ile tych plam można zaobserwować jest ściśle związane z cyklami aktywności Słońca. To właśnie te cykle są w znacznej mierze odpowiedzialne za wiele czynników kształtujących klimat na Ziemi – mam na myśli tutaj również tzw. efekt cieplarniany. Warto też spojrzeć na Słońce jak na życiodajną gwiazdę. Póki co, jedyne życie jakie znamy we wszechświecie zawdzięcza swoje istnienie właśnie obecności naszej dziennej gwiazdy i jej wpływowi na warunki panujące na Ziemi. Mimo że czasem nie do końca one nam odpowiadają, to właśnie dzięki takim, a nie innym warunkom klimatycznym, możliwe było powstanie życia na Ziemi. Dobrze jest pamiętać o tym, kiedy po raz kolejny narzekamy, że jest za gorąco lub za zimno... Na koniec dodam, że wszystkich zainteresowanych obserwacjami Słońca, tymi prostymi, i tymi wykorzystującymi specjalne filtry H-alfa, które pomagają zobaczyć widowiskowe cechy atmosfery naszej gwiazdy (np. protuberancje), zapraszam w ustalone dni tygodnia do najbliższej astro-bazy.

(pw), grafika (pw)

MATERIAŁY I NARZĘDZIA

- folia aluminiowa
- pudełko po butach
- taśma klejąca
- nóż do tapet
- kartka białego papieru

1 W jednym z boków kartonu nożem do tapet wycinamy kwadrat o boku 4x4 cm (1)

2 W puste miejsce przyklejamy przy pomocy taśmy klejącej folię aluminiową i robimy w niej dziurkę przy pomocy wykałaczki (2)

3 Na przeciwnym, krótkim boku kartonu przyklejamy białą kartkę (3)

4 Ostatnią czynnością to wycięcie na boku przylegającym do kartki otworu w kształcie kwadratu (4)

Bierzemy nasz przyrząd obserwacyjny do rąk i stajemy tyłem do słońca. Koniec kartonu z naklejoną folią kierujemy na Słońce. Na tylnej ścianie pudełka zaobserwujemy jasną kropkę - obraz Słońca, który podczas zaćmienia będzie zmieniał kształt.

JAK BĘDZIE PRZEBIEGAĆ ZAĆMIENIE?

8:47

Początek zaćmienia

9:56

Maksimum zaćmienia

11:06

Koniec zaćmienia

Rekonstruktorzy z Wąbrzeźna

HOBBY ▶ Trójka miłośników historii z Wąbrzeźna chce utworzyć grupę rekonstrukcyjną, odtwarzającą 63. Toruński Pułk Piechoty

Dawid Wiecki, Przemysław Pietras i Dariusz Górski wstąpili w szeregi członków Stowarzyszenia Historycznego „Garnizon Toruń” i utworzyli wąbrzeską delegaturę organizacji. Współpraca ze stowarzyszeniem ma prowadzić do utworzenia w naszym mieście grupy rekonstrukcyjnej. Potrzeba do tego minimum 5 osób.

– Chcemy odtwarzać 63. Toruński Pułk Piechoty, w skład którego wchodziło wielu mieszkańców powiatu wąbrzeskiego np. starszy strzelec Alojzy Przystalski z Niedźwiedzia. Szukamy kontaktu z osobami walczącymi w tym pułku lub z ich rodzinami – mówi

REKLAMA

ADMAR

Najcieplejsze okna na rynku w najniższych cenach!

**DRZWI
ŻALUZJE
ROLETY**

WĄBRZEŹNO
ul. GRUDZIĄDZKA 22
tel. 56/687-21-11
Promocja na bramy garażowe!

Dawid Wiecki. – W Wąbrzeźnie nie ma takiej grupy, która mogłaby uświetniać uroczystości patriotyczno-kościelne. Pasjonuje nas historia i chcielibyśmy tę pasję uzewnętrznić. Chcemy także pokazać historię pułku, który był jednym z najdzielniejszych w garnizonie Toruń. Wstąpił się tym, że na linii Annowo-Gruta m.in. broń dostępu do ziem wąbrzeskich w 1939 r. i brał udział w walkach

nad Bzurą. Na sztandarze pułku widniał herb Wąbrzeźna.

Kolejnym krokiem jest zdobycie funduszy na umundurowanie i wyposażenie rekonstruktorów. Koszt to 3 tys. zł na osobę. W kwietniu członkowie formującej się grupy jadą jako obserwatorzy na swoją pierwszą rekonstrukcję.

(pg), fot. Anna Wiecka

Dariusz Górski (trzeci od lewej), Przemysław Pietras (czwarty od lewej) i Dawid Wiecki (pierwszy z prawej) to trójka miłośników historii z Wąbrzeźna, która chce utworzyć grupę rekonstrukcyjną odtwarzającą 63. Toruński Pułk Piechoty

OGŁOSZENIE

**profil
zaufany**

**ZAŁATWIAJ
SPRAWY URZĘDOWE
PRZESZ INTERNET**

JUŻ OD DZIŚ MOŻESZ ZAŁATWIAĆ SPRAWY URZĘDOWE PRZESZ INTERNET!

Wystarczy jedna wizyta w Urzędzie Gminy, podczas której założysz profil zaufany. Profil zaufany to bezpłatna alternatywa dla podpisu elektronicznego. Dzięki profilowi można załatwić sprawy administracyjne drogą elektroniczną. Działa on podobnie jak odręczny podpis – identyfikuje osobę, która ten profil wykorzystuje.

Korzyści ze stosowania profilu zaufanego:

- oszczędność – uzyskanie i korzystanie z profilu zaufanego nie wiąże się z ponoszeniem kosztów,
- poprawa bezpieczeństwa w porównaniu do podpisu składanego w sposób odręczny,
- niezależność od dodatkowych urządzeń – nie wymaga stosowania czytników kart, ani instalacji oprogramowania,
- możliwość załatwienia większości spraw administracyjnych przez internet.

Jedno konto umożliwia załatwianie spraw w urzędzie gminy, w starostwie powiatowym, urzędzie wojewódzkim, ZUS-ie i wielu innych instytucjach. Nie czekaj! Już dziś zacznij korzystać z nowych możliwości!

Lista urzędów, w których utworzone zostały Punkty Potwierdzające Profil Zaufany i adresy kontaktowe:

**Urząd Gminy
w Płużnicy**
Sekretariat
tel. 56 687-52-00

**Urząd Gminy
Grudziądz**
pokój nr 103
tel. 56 45-111-16

**Urząd Gminy
Wąbrzeźno**
pokój nr 1
tel. 56 687-75-44

**Urząd Gminy
Unisław**
USC
tel. 56 686-87-20

**Urząd Miasta
i Gminy Łasin**
Sekretariat
tel. 56 466-50-43

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt „Internetowy urząd” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Dębowa Łąka

Pisarz na żywo

11 marca w Gminnej Bibliotece Publicznej w Dębowej Łące z młodymi czytelnikami spotkał się Paweł Beręsewicz, autor powieści, opowiadań oraz wierszy dla dzieci.

Spotkanie z pisarzem to duże wydarzenie dla młodych czytelników

Wśród najbardziej znanych książek Pawła Beręsewicza można wymienić cykl powieści o sympatycznej rodzinie Ciunków, „Noskawery” czy „Wszystkie lajki Marczyka”. Autor jest także tłumaczem (m.in. „Ani z Zielonego Wzgórza”) oraz twórcą „Bajkowego słownika polsko angielskiego i angielsko-polskiego dla dzieci”. Spotkanie zorganizowano dzięki współpracy z Książnicą Kopernikańską w Toruniu w ramach prowadzonego przez GBP w Dębowej Łące Dyskusyjnego Klubu Książek dla Dzieci. Milusińscy mają bezpośredni kontakt z różnymi autorami cyklicznie, raz w miesiącu.

W interesującym wydarzeniu kulturalnym uczestniczyli uczniowie z klas I-III z Zespołu Szkół w Dębowej Łące oraz ze Szkoły Podstawowej w Wielkich Radowskich, którzy chętnie wysłuchali opowieści o książkach popularnego pisarza. – Pan Paweł w bardzo ciekawy sposób opowiedział o swojej twórczości, zapraszał uczestników spotkania na

herbatkę w miniaturowych filiżankach i prowadził dyskusję na temat wybranych fragmentów swoich utworów – informuje Justyna Kułakowska, bibliotekarka z Dębowej Łąki. – Podczas rozmowy o książce „Noskawery” gość założył na nos tzw. „noskawer”, czyli ubranie na nos, którego nikt przed nim jeszcze nie wymyślił, co bardzo rozśmieszyło dzieci – dodaje Justyna Kułakowska.

W czasie spotkania poruszane były także poważniejsze tematy, jak choćby II wojna światowa. W jednej ze swoich książek pt. „Czy wojna jest dla dziewczyn?” Beręsewicz przedstawia historię Elżbiety Łaniewskiej-Łukaszczuk, czyli Czarnej Elki, która jako 14-letnia dziewczyna była sanitariuszką w powstaniu warszawskim.

Na zakończenie Paweł Beręsewicz odpowiadał na pytania młodych czytelników.

Krzysztof Zaniewski,
fot. nadesłane

REKLAMA

**SALONY
SPORTOWE
STELA-MAR**

KROSS
TWO WHEELS ONE PASSION

PROMOCJA
399 zł

PROMOCJA ROWER GÓRSKI REACTIO 24"
*PROMOCJA OBOWIĄZUJE DO 26 03 2015

**WĄBRZEŹNO – KOPERNIKA 7
NOWY SKLEP - GEN.SIKORSKIEGO 8**

Agencja Restrukturyzacji
i Modernizacji Rolnictwa

WNIOSEK O PŁATNOŚCI OBSZAROWE ZŁÓŻ PRZEZ INTERNET SKORZYSTAJ Z APLIKACJI E-WNIOSEK

- OTRZYMASZ INFORMACJE, CZY WNIOSEK JEST KOMPLETNY
- DOWIESZ SIĘ, CZY SPEŁNIASZ WYMOGI ZAZIELENIE
- MOŻESZ WCZEŚNIEJ OTRZYMAĆ PŁATNOŚCI OBSZAROWE

ZŁÓŻ WNIOSEK OD 15 MARCA DO 15 MAJA

KAMPANIA INFORMACYJNA MINISTERSTWA INFRASTRUKTURY I ROZWOJU

Porozmawiajmy o Funduszach Europejskich

Inteligentne sieci i morświny

Wieczór. Korytarz. Przy schodach kanapa, stolik, lampka. Trochę zieleni, wszystko w dobrym guście i zadbane. Na kanapie siedzi młoda kobieta, bardzo ładna, rozmawia przez Skype'a.

D: Tak, byłam na tej sesji. Wczoraj wróciłam. Och, przepraszam, potem zadzwonię. (Kończy rozmowę, bo właśnie otwierają się drzwi gabinetu. Wychodzi stary, łysy profesor. Zamyka drzwi na klucz, idzie do schodów i nagle zauważa siedzącą kobietę.)

P: Dobry wieczór, a pani doktor co tutaj robi?

D: Czekam na pana profesora, byliśmy na dzisiaj umówieni.

P: O ile pamiętam, byliśmy umówieni na środę o 19:00.

D: No właśnie, czyli na dziś.

P: Dziś jest wtorek.

D: Wtorek? Przepraszam, panie profesorze.

P: Pięknie pani opalona.

D: Byłam na sesji naukowej w Las Palmas.

P: Skoro już pani przyszła, nie będziemy rozmawiać na korytarzu. Oczywiście, słyszałam o konferencji. Była poświęcona delfinom?

D: Wielorybom, morświnom, fokom. Dotyczyła ochrony morskich ssaków przed zagrożeniami.

P: Wiem, ustalono, że ich masowe pojawianie się na plażach, gdzie ginęły, następowało zawsze po ma-

newrach flot wojennych. Wojskowe sonary emitują fale, które uszkadzają zmysł orientacji ssaków morskich.

D: Chciałabym kontynuować badania nad ochroną morświnów. Myślałam, żeby złożyć projekt do unijnego programu Inteligentny Rozwój.

P: Inteligentny rozwój? Myślałem, że inteligencja i rozwój są sprawą indywidualną.

D: Tu chodzi o nazwę nowego programu finansowanego z funduszy unijnych. Inteligentny Rozwój ma wspierać projekty badawcze prowadzone przez przedsiębiorców i naukowców.

P: No tak, rozumiem: naukowcy mają pomysły i wiedzę, a przedsiębiorcy znają rynek.

D: Nacisk jest położony na projekty, które można zakwalifikować jako „inteligentne specjalizacje”. Chodzi o dziedziny gospodarki i nauki mające wpływ na rozwój kraju. Ja je nazywam patriotyczne. O, tu mam zapisane w urzędowym języku: „Inteligentny rozwój jest rozumiany jako wzrost gospodarczy oparty na wiedzy i innowacji”.

P: A czym konkretnie chciałaby się pani patriotka zająć?

D: Sieciami rybackimi.

(Profesor patrzy zdziwiony.)

D: Inteligentnymi sieciami rybackimi. Same będą ostrzegały ssaki morskie, żeby w nie nie wpadły. Marzy mi się, aby tylko takie sieci były używane, żeby każdy morświn czy wieloryb umiał je ominąć. Mam już nawet obiecaną współpracę z poważnym przedsiębiorcą i ekologiem. On będzie mógł sprzedawać te sieci na całym świecie.

P: Ambitnie stawia sobie pani cele. Prywatni przedsiębiorcy...

D: Tu ma pomóc Program Inteligentny Rozwój. Unijne fundusze są rów-

nież dla małych i średnich przedsiębiorstw, które chcą podnieść swoją konkurencyjność.

P: I co, ma pani nadzieję, że na swój projekt dostanie dofinansowanie z Unii Europejskiej?

D: Tak, mam nadzieję. Jest pan autorytetem w ochronie ssaków morskich. Byłabym wdzięczna za pańską opinię o moim pomysle. Tu jest konspekt.

P: (Przerzuca kartki.) 25 stron.

D: Z rysunkami. Do czytania mniej. Do jutra pan profesor zdąży?

P: Dlaczego do jutra?

D: No do jutra, bo przecież od tygodnia jesteśmy umówieni na środę o 19:00.
Stanisław Tym

Program Inteligentny Rozwój

Jednym z programów finansowanych ze środków unijnych w latach 2014–2020 jest Program Inteligentny Rozwój. Wspiera on badania naukowe, rozwój innowacyjnych technologii i podnoszenie konkurencyjności małych i średnich firm.

Jego głównym celem jest pobudzanie innowacyjności polskiej gospodarki, przez zwiększenie nakładów na badania i rozwój oraz przez pomoc dla przedsiębiorstw we wprowadzaniu innowacji. O dofinansowanie projektów mogą występować przede wszystkim: przedsiębiorstwa, instytucje naukowe i uczelnie. Program przyczyni się do rozwoju firm, które dzięki współpracy z jednostkami badawczo-rozwojowymi wdrożą przełomowe produkty lub usługi pozwalające zdobyć nowe rynki.

www.funduszeuropejskie.gov.pl

Bezpłatne informacje o Funduszach Europejskich uzyskasz w Sieci Punktów Informacyjnych Funduszy Europejskich. Odwiedź i dowiedz się czy Ty, Twoja firma lub organizacja możecie skorzystać z dofinansowania.

Adresy Punktów znajdziesz na stronie:

www.funduszeuropejskie.gov.pl/punkty

Film „Porozmawiajmy o Funduszach Europejskich” oglądaj na YouTube

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna

Gapiński pisze trylogię

WĄBRZEŻNO ➤ Pochodzący z Wałycza Łukasz Gapiński promował w Wąbrzeskim Domu Kultury swoją pierwszą powieść „Człowiek znikąd. Księga Welesa”

Po spotkaniu do autora ustawiła się długa kolejka. Posypały się gratulacje i prośby o dedykacje

Do tej pory z powieścią Łukasza Gapińskiego mieli okazję zapoznać się tylko internauci i miłośnicy książek elektronicznych, jej publikacji w 2013 r. w formie e-booka podjęło się wydawnictwo Goneta. Wkrótce powieść, dzięki głosom internautów, wygrała konkurs „Najlepsza książka na jesień 2013” w kategorii thriller, ogłoszony przez portal granice.pl (jeden z większych portali literackich w Polsce). W miniony czwartek w WDK, za sprawą Wąbrzeskich Zakładów Graficznych, premierę miało papierowe wydanie „Człowieka znikąd”. Zainteresowanie książką przeszło chyba najśmielsze oczekiwania autora, galeria WDK zapełniła się po brzegi. Nie zabrakło też jego współpracowników z Urzędu Gminy w Wąbrzeźnie.

Spotkanie z Łukaszem Gapińskim poprowadziła dyrektor wąbrzeskiej biblioteki Aleksandra Kurek. Autor opowiadał m.in. o okolicznościach powstania powieści, postaciach w niej występujących, swoich historycznych zainteresowaniach i warsztacie pisarskim.

– Pisanie siedziało we mnie od dzieciństwa. Lubilem wypracowania, przez kilka lat pisałem teksty hip-hopowe. Powieść była moim marzeniem – mówił autor „Człowieka znikąd”.

Fragmenty książki czytał licealista Bartek Zaleśkiewicz. Punktem wyjścia powieści jest autentyczna opowieść o drewnianych tabliczkach, nazywanych „Księgą Welesa”, na których napisano w języku starosłowiańskim tekst dotyczący religii i historii starożytnych Słowian. Weles to bóg słowiański odpowiedzialny za ciemną stronę. Często przedstawiany jako byk albo jeleń.

Tabliczki znalazł interesujący się archeologią pułkownik Białej Armii Ali Fiodor Arturowicz

lzenbek w splądrowanym dworze w miejscowości Wielki Burłuk. Pokazał je Jurijemu Mirolubowi, który interesował się wierzeniami słowiańskimi. Jurij zaczął badać tabliczki, sfotografował je (zachowało się tylko jedno zdjęcie ręcznego odrysu jednej z deseczek) i przepisał większość tekstu. Próbował też tłumaczyć zapis. Deseczki zaginęły podczas II wojny światowej.

Tekstem zainteresował się miłośnik starożytności Aleksandr Kurenkow i zaczął go publikować na łamach wydawanego przez siebie w San Francisco pisma „Zar-Ptica”.

Czy tabliczki istniały naprawdę? Czy zapisany na nich tekst był prawdziwy? Historycy uważają „Księgę Welesa” za fałszyfikat. Wątpliwości budzą okoliczności odkrycia deseczek, wygląd liter, język tekstu, słowa oraz treść. Mimo to, dla niektórych słowiańskich neopogan jest to święta księga.

– Nikt nie jest w stanie zbadać ani drewna, ani pisma. Zachowało się tylko tłumaczenie, którego dokonał amator – mówi Łukasz Gapiński. – Tabliczki zniknęły. Nigdy nie zostały nikomu sprzedane, co może być znakiem, że jednak nie były fałszyfikatem.

Po nawiązującym do drev-

nianych tabliczek prologu, akcja książki przenosi się do współczesności. Główni bohaterowie komisarz Kamil Kozerski i emerytowany chorąży ABW Janusz Piekarski prowadzą śledztwo w sprawie zabójstwa posła. Wkrótce okazuje się, że to niejedyna ofiara morderstwa. Przeciwni łączeniu zabójstw są premier i jego przyjaciel – szef ABW. W drugim rozdziale pojawiają się wątki słowiańskie. Komisarz jadąc do Ślęzy spotyka rodzinę, która kultywuje tradycje słowiańskie. W powieści jest dużo akcji, elementów horroru i magii oraz słowiańskich wierzeń.

– Polityka jest dziedziną, gdzie tajemniczości może się dopatrzeć każdy, dlatego wybrałem kryminał polityczny jako początek. Książka jest wypadkową wielu pomysłów – opowiadał Łukasz Gapiński. – Tworzenie powieści beletrystycznej wymaga olbrzymiego przygotowania i poszukiwań.

Szukałem informacji na temat Słowian. Starłem się wiernie oddać przebieg rytuałów. Bałem się raczej nie tego, że pomyłę fakty historyczne, ale tego, że książka będzie nudna. Zdziwiłem się, gdy po pierwszych czytaniach usłyszałem pozytywne opinie.

Powieść pomyślana jest jako trylogia. Dotyczy trzech uznawanych przez Słowian płaszczyzn: Jawia odnosi się do teraźniejszości, Nawia to kraina umarłych, a Prawia – kraina bogów. Każdy z trzech tomów ma skupiać się na jednej z płaszczyzn. Pierwszy dotyczy Jawi, czyli teraźniejszości. Wkrótce w formie e-booka ukaże się II tom. Obecnie autor pracuje nad ostatnią częścią.

– Po trylogii spróbuję literatury grozy – zadeklarował Łukasz Gapiński.

Po spotkaniu do autora ustawiła się długa kolejka. Posypały się gratulacje i prośby o dedykacje.

Tekst i fot.

Paulina Grochowalska

Spotkanie z Łukaszem Gapińskim poprowadziła dyrektor wąbrzeskiej biblioteki Aleksandra Kurek. Fragmenty książki czytał licealista Bartek Zaleśkiewicz

Gmina Wąbrzeźno

Pojechali po wiedzę

Stu gimnazjalistów z gminy Wąbrzeźno pojechali na wycieczkę edukacyjną do Torunia, w trakcie której m. in. wykonywali doświadczenia naukowe i uczestniczyli w grze miejskiej.

W wyjeździe wzięli udział gimnazjaliści z Myśliwca, Ryńska i Zielenia. Uczniowie gościli w Centrum Chemii w Małej Skali w Toruniu. Tam samodzielnie wykonywali doświadczenia utleniania i redukcji związków chemicznych, identyfikacji składników powietrza oraz obejrzeni widowiskowe pokazy chemiczne przedstawiające procesy zachodzące dookoła nas, przygotowane przez studentów wydziału chemii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika.

Nie zabrakło też akcentów historycznych. Gimnazjaliści od-

wiedzieli Dom Legend, gdzie poznali historię Torunia. Wzięli także udział w grze miejskiej i obejrzeni seans w planetarium. Spotkanie z astronomią dostarczyło uczniom mnóstwa wiadomości. Dowiedzieli się m. in. skąd biorą się dni i noce, cztery pory roku, rok przestępny i fazy księżyca.

Wycieczka została zorganizowana w ramach projektu „Czas dorastania szansą na przyszłość”, współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

oprac. (pg), fot. nadesłane

Uczniowie gościli w Centrum Chemii w Małej Skali w Toruniu, gdzie samodzielnie wykonywali doświadczenia naukowe

KSIAŹKI ➤ Zbieractwo to jest to!

W niedzielę w Gminnym Ośrodku Kultury w Książkach swoje kolekcjonerskie zbiory pokazał uczeń Liceum Ogólnokształcącego w Wąbrzeźnie Maciej Sacha. Wcześniej można je było podziwiać w Wąbrzeskim Domu Kultury na wspólnej wystawie z innym mieszkańcem gminy Książki i jednocześnie licealnym kolegą Macieja – Jakubem Skibą.

– Kolekcjonerzy zdecydowali, że w Książkach, ze względu na znaczną liczbę eksponatów, pokażą swoje kolekcje odrębnie – mówi Marianna Ciupak, dyrektor GOK. – W zbiorach Macieja znajduje się ponad 2000 eksponatów. Przedmioty pochodzą z XIX i XX wieku. Są to

np. przedmioty codziennego użytku, walizki, lampy, żelazka, radiodiodniaki, adaptory, lornetki, maszyny liczące, aparaty fotograficzne, monety i banknoty, medale i odznaczenia oraz sprzęt i maszyny rolnicze. Niestety, ze względu na gabaryty, sprzętu i maszyn rolniczych nie udało się umieścić na wystawie. Można je podziwiać na fotografiach lub przed domem kolekcjonera – do czego gorąco zachęcał. Wystawę w GOK można oglądać do piątku. Ekspozycja zbiorów Jakuba Skiby planowana jest na kwiecień. O dokładnym terminie poinformujemy na łamach CWA.

oprac. (pg), fot. nadesłane

Poszukiwali recytatorskich talentów

WĄBRZEŹNO ➤ W Szkolnym Konkursie Recytatorskim „W poszukiwaniu talentów” dla klas I–III w wąbrzeskiej „trójce” wzięło udział 22 recytatorów. Dzieci z wielkim zaangażowaniem zaprezentowały wiersze polskich poetów

Jak podkreślają organizatorki piątkowych zmagania Magdalena Dąbrowska i Aleksandra Straszewicz, głównym założeniem poetyckiej rywalizacji było wspieranie i pobudzanie twórczej aktywności dzieci o uzdolnieniach recytatorskich.

W skład jury weszły bibliotekarki – Joanna Górecka z Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej oraz Hanna Bokota ze Szkoły Podstawowej nr 3 w Wąbrzeźnie. – Również uczestnicy konkursu sami wybrali recytatora, którego interpretacja wiersza najbardziej im się spodobała – informują Magdalena Dąbrowska i Aleksandra Strasz-

kiewicz. – Nagrodę publiczności otrzymała Klara Drozdalska z klasy II „d” za wdzięk sceniczny.

Jury uhonorowało uczniów w trzech kategoriach wiekowych. W klasach pierwszych zwyciężył Bartosz Słomski, drugie miejsce zajął Jakub Wzorek, trzecie Martyna Kalinowska. W klasach drugich najlepiej recytowali uczniowie z klasy 2 b – Laura Grabowska i Konrad Szablewski. Drugie miejsce zdobyła Martyna Kolczyńska, zaś trzecie ex aequo Klara Drozdalska i Martyna Kruszewska. Zwycięstwo wśród trzecioklasistów przypadło Konstancji Michaliszyn, tuż za nią zna-

laży się Marta Blonkowska i Daria Wiśniewska.

– Nagrody książkowe dla najlepszych uczestników konkursu ufundowała Rada Rodziców Szkoły Podstawowej nr 3. Wszyscy mali recytatorzy otrzymali dyplomy, długopisy i zakładki do książek – zaznaczają organizatorki. – Wysoki poziom konkursu pokazał, że jego uczestnicy posiadają uzdolnienia recytatorskie i że warto w przyszłości organizować i promować taką formę wypowiedzi artystycznej.

Krzysztof Zaniewski
fot. nadesłane

Każdy uczestnik otrzymał pamiątkowy dyplom i upominek

Laureaci w kategorii klas drugich

Zwycięcy w kategorii klas trzecich

Najlepsi recytatorzy wśród pierwszoklasistów

Powiat

Na przekór nowotworom

dokończenie ze str. 8

– Koordynatorzy zostali powołani po to, by być bliżej mieszkańców, zapoznać ich z projektem i jego kolejnymi etapami, zachęcić do udziału w badaniach oraz informować o nagrodach za udział w badaniach – mówi kierownik wydziału oświaty, zdrowia, kultury i sportu.

Koordynatorzy gminni będą m.in. rozprowadzać plakaty i ulotki informujące o projekcie, organizować spotkania z mieszkańcami w swoich gminach. Program będzie także promowany poprzez stronę internetową, profil fejsbukowy, tablice informacyjne, konferencje prasowe i ogłoszenia w gazetach.

Wykonawcy badań profilaktycznych zostaną wyłonieni w postępowaniu przetargowym. Pierwsze badania powinny ruszyć w czerwcu.

Jak to będzie wyglądało w praktyce? Mieszkaniec powiatu należący do grupy docelowej zgłasza się do lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, biorącego udział w projekcie. Ten dokonuje konsultacji, przeprowadza badania ogólne oraz wywiad. W przypadku, gdy wynik podstawowego badania diagnostycznego będzie nieprawidłowy lub będą występowały inne przesłanki wskazujące na konieczność przeprowadzenia dodatkowych badań, pacjent otrzyma skierowanie

do lekarza specjalisty – gastrologa, pulmonologa, urologa lub ginekologa. Wśród wykonywanych badań będą m.in. kolonoskopia, badanie USG gruczołu krokowego lub piersi, bronchoskopia, RTC.

Udział we wszystkich badaniach i spotkaniach jest bezpłatny. Dodatkową zachętą do udziału w badaniach profilaktycznych mają być atrakcyjne nagrody dla uczestników. Powiat na realizację projektu otrzymał ponad 4 mln zł ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2009-2014 i Ministerstwa Zdrowia. Projekt będzie realizowany do kwietnia przyszłego roku.

Paulina Grochowska

WĄBRZEŹNO ➤ Mistrzowska ortografia

13 edycja trzyetapowego konkursu ortograficzno-językowego w wąbrzeskim gimnazjum okazała się szczęśliwa dla Aleksandry Maćkiewicz z klasy III b, która zdobyła tytuł mistrza ortografii i języka polskiego oraz dla Nadii Oliwy z klasy II a, która została wicemistrzem.

– Uczestnicy wykazali się ogromną wiedzą językową, potrafili zastosować zasady polskiej ortografii i interpunkcji, tłumaczyć znaczenie związków fraze-

ologicznych, także rozpoznawać je na przedstawionych ilustracjach – mówi polonistka Elżbieta Cieślak-Wartecka, która zorganizowała konkurs wraz z Magdaleną Lewandowską. – Podawali synonimy usłyszanych wyrazów, poprawiali błędnie sformułowane zdania, podawali znaczenie znanych polskich przysłów i powiedzeń. Na zdj. Aleksandra Maćkiewicz (z lewej) i Nadia Oliwa (z prawej).

(pg), fot. nadesłane

Wielkie Radowiska

Sprawdź swój angielski

Od 2011 roku uczniowie Szkoły Podstawowej w Wielkich Radowiskach zdobywają certyfikaty językowe Cambridge University, a od dwóch lat – we współpracy z International House z Bydgoszczy – szkoła organizuje egzaminy w swojej placówce.

Również w tym roku, 31 maja, odbędą się kolejne egzaminy Young Learners English dla dzieci i młodzieży. Egzamin Cambridge English: Starters, znany również jako Young Learners English: Starters, to pierwsze kroki dziecka w zakresie nauki języka. Test w sposób zabawny i motywujący zapoznaje dzieci z używanym na co dzień pisaniem i mówionym językiem angielskim.

– W związku z rosnącym zainteresowaniem pragniemy zaprosić szkoły, a także osoby indywidualne do współpracy – zachęca Marta Krupka, anglistka i organizatorka egzaminu.

– W ubiegłym roku do takiej formy sprawdzenia kompetencji językowych przystąpiło 22 uczniów

z terenu powiatów brodnickiego, golubsko-dobrzyńskiego i wąbrzeskiego. Zdobyte poszczególnych certyfikatów jest potwierdzeniem znajomości języka angielskiego, a ponadto rozwija umiejętności językowe dzieci oraz przyczynia się do edukacyjnych sukcesów w przyszłości – podkreśla Marta Krupka

Nauczyciele i rodzice, którzy chcieliby, aby ich dzieci przystąpiły do egzaminu, mogą kontaktować się z Martą Krupką, nauczycielką w Szkole Podstawowej w Wielkich Radowiskach, pod numerem telefonu 56 688 93 78. Organizatorzy czekają na zgłoszenia do 17 kwietnia br.

Krzysztof Zaniewski

Tęgie umysły ściśle

WĄBRZEŹNO ➤ Nauczyciele matematyki są zgodni, że Liga Zadaniowa to konkurs dla zdolnych, wytrwałych i pracowitych uczniów, którzy poszerzają wiedzę z matematyki rozwiązując niestandardowe problemy. Dobrze poradzili sobie w nim uczniowie „trójki”

Marcin Welter już teraz wie, że na sprawdzianie dla uczniów klas szóstych z matematyki będzie miał maksymalny wynik

Ligę Zadaniową organizują Towarzystwo Upowszechniania Wiedzy i Nauk Matematycznych, Wydział Matematyki i Informatyki UMK w Toruniu oraz Kujawsko-Pomorski Kurator Oświaty. Konkurs jest trzyetapowy i składa się z pięciu spotkań rozłożonych równomiernie w ciągu roku szkolnego, a także z etapu wojewódzkiego. 7 marca br. na wydziale matematyki i informatyki toruńskiego uniwer-

sytetu odbył się finał. Z Wąbrzeźna zakwalifikował się do niego jedynie Marcin Welter, uczeń Szkoły Podstawowej nr 3. Dla chłopca, który otrzymał tytuł laureata konkursu Liga Zadaniowa, jest to bez wątpienia duży sukces. Gwarantuje on bowiem zwolnienie z części sprawdzianu przeprowadzanego na zakończenie klasy VI i tym samym uzyskanie w tej części najwyższego wyniku. Z osiągnięć swojego ucznia

może być także dumna Renata Adamczyk, nauczycielka matematyki.

W wynikach ligi klasyfikowani są też uczniowie, którzy nie otrzymali co prawda wystarczającej liczby punktów, aby zdobyć tytuł laureata, ale stali się uczestnikami etapu

wojewódzkiego. Zdobywczynią II miejsca na etapie wojewódzkim została Adrianna Kwiatkowska, uczennica klasy VI b, III miejsce zdobył Bachir Nasser z kl. VI c oraz Mateusz Olszewski z tej samej klasy.

Krzysztof Zaniewski,
fot. nadesłane

Bachir Nasser, Adrianna Kwiatkowska i Mateusz Olszewski to uczestnicy wojewódzkiej Ligi Zadaniowej

Wąbrzeźno

Podstawówki kuszą uczniów

„Dwójka” i „trójka” organizują drzwi otwarte dla potencjalnych uczniów. Zapraszają 18 i 19 marca

Szkoła Podstawowa nr 2 im. Jana Pawła II w Wąbrzeźnie zaprasza rodziców z dziećmi 5-, 6- i 7-letnimi, które w roku szkolnym 2015/2016 rozpoczną naukę w oddziałach przedszkolnych i klasach pierwszych 18 marca od godziny 16.30. Spotkanie rozpocznie się w sali gimnastycznej.

„Dwójka” to placówka ze stuletnią tradycją, ale także pierwsza cyfrowa szkoła w mieście. Jest organizatorem wielu konkursów, m. in. od tego roku Wojewódzkiego Konkursu Matematycznego uczniów klas III oraz globalnej akcji „Godzina Kodowania”. Nauczyciele i uczniowie co roku inicjują akcję „Pomagam z Dwójką”. W salach lekcyjnych dostępne są tablice interaktywne, zaś dla dzieci z dysfunkcjami przygotowano odpowiednio wyposażone sale terapeutyczne. – Możemy zaproponować naszym uczniom bogatą ofertę zajęć pozalekcyjnych, aktywnie działają u nas zuchy i harcerze, dzieci mogą rozwijać swoje zdolności i zainteresowania w różnych dziedzinach – informuje dyrektor szkoły Wiesława Wróblewska. – Bierzemy udział w programie sportowym „Mały Mistrz” i w pilotażowym projekcie „Etyka nie tylko dla smyka”. Prowadzimy pierwszą klasę sportową o profilu pływackim. Dysponujemy również nowym wielofunkcyjnym boiskiem sportowym. Nasi nauczyciele to świetna kadra o wysokich kwalifikacjach, a radę rodziców tworzą ludzie aktywni i gotowi do współpracy na rzecz szkoły.

Szkoła Podstawowa nr 3 im. Edmunda Wojnowskiego otwiera drzwi dla przedszkolaków i pierwszoklasistów w czwartek, 19 marca, od godziny 16.30. W programie

przewidziano między innymi premierę filmu „SP 3 – szkoła przyjaźni i sukcesu”, występy artystyczne uczniów oraz warsztaty i zabawy dla dzieci. Można będzie spotkać się z dyrektką i nauczycielami, a także zwiedzić szkołę.

Wąbrzeska „trójka” to placówka, która przywiązuje wielką wagę do nauki, sportu i przyjaźni. Wszystkie te czynniki składają się na sukcesy uczniów i nauczycieli.

– Nasi uczniowie osiągają wysokie wyniki podczas sprawdzianu klas szóstych, corocznie mamy kilku laureatów konkursów przedmiotowych organizowanych przez kuratora, zapewniamy dzieciom szeroką ofertę zajęć pozalekcyjnych – podkreśla dyrektor szkoły Małgorzata Taczyńska. – Panuje u nas życzliwa atmosfera, organizujemy imprezy integracyjne z udziałem dzieci, rodziców i nauczycieli, wycieczki, obozy, biwaki i dyskoteki szkolne. Aktywnie działa samorząd uczniowski, a również drużyna harcerska i gromada zuchowa, uczniowie mogą rozwijać swoje zdolności w kołach wokalnym, tanecznym i teatralnym – dodaje dyrektor Taczyńska.

Dumą szkoły są także klasy sportowe (piłka ręczna, piłka nożna i lekkoatletyka). – Nasze uczennice zdobyły mistrzostwo Polski oraz wielokrotnie mistrzostwo województwa w piłce ręcznej, chłopcy – mistrzostwo województwa w Sztafetowych Biegach Przełajowych. Dysponujemy nowoczesnym kompleksem boisk sportowych, prowadzimy naukę pływania, uczestniczymy w różnych programach, m.in. „Mały Mistrz” czy „W-f z klasą” – wlicza Małgorzata Taczyńska.

Krzysztof Zaniewski

Saletrosan[®]26

N(S) 26(13)

2:1 to najefektywniejszy stosunek azotu do siarki. Tak idealnie dopasowane składniki to podstawa wzrostu plonów, którą zapewnia **Saletrosan[®]26**:

- zawartość azotu całkowitego 26% (19% w formie amonowej, 7% w formie azotanowej) oraz 13% siarki w formie siarczanowej (SO₃ - 32,5%),
- granulacja między 2-6 mm pozwala na równomierny i daleki wysiew nawozu,
- siarka zawarta w nawozie **Saletrosan[®]26** zapewnia wysoką efektywność azotu oraz uodparnia uprawy od początku wiosennej wegetacji.

To wiosną decydujesz o sukcesie swoich plonów.

AUTORYZOWANY DYSTRYBUTOR

AMPOL-MEROL[®]
Pewny partner Twojego gospodarstwa

Ampol-Merol Sp. z o.o.
ul. Mikołaja z Ryńska 28a,
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 48 00
www.ampol-merol.pl, info@ampol-merol.pl

TARNÓW
88
urodzajnych lat

GRUPA AZOTY

ul. Kwiatkowskiego 8
33-101 Tarnów
e-mail: nawozy@grupazoty.com

PRZEDSZKOLAKI Z NASZEJ PAKI

**Szkoła Podstawowa nr 3 im. Edmunda Wojnowskiego w Wąbrzeźnie,
oddział przedszkolny 0 „A”**

Przedszkolaki: Marika Baran, Julia Białkowska, Luiza Borowska, Julia Cieszyńska, Kamil Czop, Tomasz Głowacki, Alan Gutmański, Igor Ignasiak, Kacper Jurkiewicz, Amelia Karwaszewska, Amelia Kocik, Marcel Paluch, Nikola Parada, Amelia Pawlikowska, Wojciech Rygielski, Mateusz Sosnowka, Damian Sturmman, Wiktor Tilmanowski, Igor Trejderowski, Daria Wróblewska, Filip Zaborowski, Patryk Zieliński.

Wychowawczynie: Karolina Borowiecka

Pomoc: Zdzisława Pazik

**Szkoła Podstawowa nr 2 im. Jana Pawła II w Wąbrzeźnie,
oddział przedszkolny 0 „C”**

Przedszkolaki: Michał Borowiec, Dorian Brygin, Wojciech Falkowski, Kacper Hiszpański, Mikołaj Kędzia, Jakub Krupski, Julia Kwiatkowska, Zofia Łęgowska, Aleksandra Melerska, Vanessa Moskał, Wiktor Nóżka, Ramona Pietras, Wiktoria Piotrowska, Amelia Szczodrowska, Wiktoria Szwagiel, Fabian Talkowski, Filip Warczak, Mateusz Wawrzynowicz, Adrian Wędziński, Zuzanna Więckowska, Paweł Wiśniewski, Kornelia Zastębowska, Norbert Żurawski.

Wychowawczynie: Iwona Żabińska

Pomoc: Jolanta Lewandowska

**Szkoła Podstawowa nr 2 im. Jana Pawła II w Wąbrzeźnie,
oddział przedszkolny 0 „B”**

Przedszkolaki: Nikodem Becker, Nela Bugała, Julia Brzezińska, Michał Chrapieński, Weronika Dubiela, Artur Dudkiewicz, Julia Dziadosz, Olivia Fiałkowska, Oskar Glinkowski, Marcel Kania, Oliwia Kłosińska, Nicola Kokoszyńska, Dominik Kołodziejczyk, Patrycja Kurasiewicz, Nikola Laudańska, Jakub Lewandowski, Wiktoria Madea, Bartosz Osowski, Mikołaj Kowalski, Jakub Sitnik, Kacper Skoczylas, Kacper Szachnitowski, Sebastian Tylmanowski, Jastina Wiśniewska, Dominik Zabłocki.

Wychowawczynie: Małgorzata Świekatowska

Pomoc: Barbara Kłodawska

**Szkoła Podstawowa nr 2 im. Jana Pawła II w Wąbrzeźnie,
oddział przedszkolny 0 „A”**

Przedszkolaki: Laura Banaszek, Kacper Angowski, Weronika Ciba, Bartosz Cybulski, Hubert Drozdalski, Julia Jabłońska, Roksana Dorawa, Patrycja Karwaszewska, Hubert Kozakiewicz, Angelika Kwiecień, Mateusz Kwiecień, Wiktor Kwieciński, Wiktor Lange, Patrycja Lewandowska, Oskar Mroziński, Bartosz Łuczyński, Klaudia Opa, Mikołaj Rogoła, Kuba Roman, Patryk Szałęcki, Kacper Surowiec, Amelia Szkoc, Paweł Wojnowski, Michał Wojtas, Patrycja Zbrońska.

Wychowawczynie: Iwona Matuszewska

Pomoc: Izabela Jabłońska

PROGRAM TELEWIZYJNY

HITY TYGODNIA

CZWARTEK 20:00 TV4 - GOŚCIE, GOŚCIE II

Komedia, 118 min, Francja, 1998

Komedia historyczna osnuta na motywach podróży w czasie. Zamożny rycerz średniowieczny przygotowuje się do zawarcia związku małżeńskiego. Okazuje się jednak, że zaginęły relikwie, bez których ślub nie może się odbyć. Dworski czarownik sugeruje, że zostały przeniesione w przyszłość. Trzeba ruszyć ich śladem.

PIĄTEK 20:00 TVN - SHREK

Film animowany, 90 min, USA, 2001

Shrek żył sobie szczęśliwie w swojej samotni na bagnach. Do czasu... Jego spokój został zakłócony inwazją dokuczliwych postaci z bajek wygnanych z królestwa przez złego Lorda Farquaada. Zdecydowany ocalić ich wszystkich, a przede wszystkim swój dom, Shrek porozumiewa się z Lordem i wyrusza na poszukiwanie pięknej Królowny Fiony mającej zostać żoną Farquaada. W niebezpiecznej misji towarzyszy mu przemądrzały osioł, który zrobi dla Shreka wszystko... z jednym małym wyjątkiem - nie przestanie gadać! Ocalenie Królowny przed ziejącym ogniem smokiem okazuje się być niewielkim problemem. Na jaw bowiem wychodzi jej głęboko skrywany sekret.

SOBOTA 20:05 TVP 2 - PIRACI Z KARAIBÓW: NA NIEZNANYCH WODACH

Film przygodowy, 137 min, USA, 2011

Ścieżki kapitana Jacka Sparrowa tym razem skrzyżują się ze ścieżkami pewnej kobiety z jego przeszłości. Sparrow będzie zastanawiał się czy połączyła ich miłość, czy wyłącznie poszukiwania osławionego Źródła Młodości. Kiedy kobieta zmusza go do wejścia na pokład statku pirackiego „Zemsta Królowej Anny” pod dowództwem osławionego Czarnobrodego , Jack nie wie kogo winien się lękać bardziej - jej czy Czarnobrodego.

NIEDZIELA 20:00 TV PLUS - PODEJRZANI

Thriller, 106 min, Niemcy, USA, 1995

Policja prowadzi śledztwo, w sprawie wybuchu na statku, podczas którego zniszczono mnóstwo kokainy, a życie straciło 27 osób. Przeżywa tylko dwóch świadków. Jeden poparzony w wyniku zdarzeń na nabrzeżu, drugi, nazywający się Verbal Kint z chorą nogą. Ten drugi opowiada o najgroźniejszym z przestępców. Chodzi o Keysera Soze, który, według zeznań Verbała Kinta odpowiedzialny jest za wybuch narkotyków. Prawdopodobnie to on zlecił to zadanie jemu i czterem innym przestępcom. Opowieść Verbała Kinta układa się w rozwiązanie, trudne do przewidzenia.

TVP 1

06:10 Świat się kręci
06:55 Info poranek
07:45 Gość poranka
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Polityka przy kawie
08:45 Jaka to melodia? - rozrywka
09:15 Klan odc. 2719 - serial
09:45 Wspaniałe stulecie odc. 99 - serial
10:40 Puchar Świata w Planicy - narciarstwo klasyczne
12:25 Agrobiznes
12:40 Przepis dnia
12:50 Madagaskar. Zagrożony raj
13:55 Autostrada do nieba odc. 51 - serial
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:15 Okrasa łamie przepisy
15:50 Wspaniałe stulecie odc. 100 - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia? - rozrywka
17:55 Klan odc. 2720 - serial
18:30 Świat się kręci
19:15 Przepis dnia
19:30 Wiadomości
20:00 Sport
20:15 Pogoda
20:30 Ojciec Mateusz s. 13 odc. 2 - serial
21:25 Sprawa dla reportera
22:20 Uciekinierki z Korei Północnej
23:25 W garniturach odc. 2 - serial
00:15 Druga szansa s. 2 odc. 5, 6 - serial
01:45 Naszaarmia.pl
02:15 Sprawa dla reportera

06:10 Mango - Telezakupy
07:15 Detektywi odc. 968 - serial
07:50 Doradca smaku
08:00 Dzień dobry TVN
10:55 Na Wspólnej odc. 2036 - serial
11:25 Szkoła odc. 91 - serial
12:25 Szpital odc. 319 - serial
13:25 Ugotowani s. 8 odc. 23 - rozrywka
14:00 Ukryta prawda odc. 440 - serial
15:00 Szkoła odc. 92 - serial
16:00 Rozmowy w toku odc. 2429 - talk show
17:00 Ukryta prawda odc. 441 - serial
18:00 Szpital odc. 320 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:50 Uwaga!
20:10 Doradca smaku
20:15 Na Wspólnej odc. 2037 - serial
20:50 Ugotowani s. 8 odc. 24 - rozrywka
21:30 Kuchenne rewolucje s. 11 odc. 3 - rozrywka
22:30 Kiler-ów 2-óch - komedia kryminalna
01:00 Superwizjer
01:35 Uwaga!
01:55 Sekrety magii odc. 315 - rozrywka

06:00 Złotopolscy odc. 143, 144 - serial
07:00 Gliniarz i prokurator odc. 1 - serial
08:00 Nash Bridges s. 6 odc. 122 - serial
09:00 Detektyw Monk odc. 1 - serial
09:55 Sekret s. 3 odc. 150 - serial
11:00 Zbuntowany anioł odc. 52 - serial
11:55 Co ludzie powiedzą? s. 5 odc. 9 - serial
12:30 Królowa serc odc. 65, 66 - serial
14:30 Niania s. 3 odc. 42, 43, 44 - serial
16:00 13. posterunek s. 2 odc. 19, 20 - serial
17:25 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 65, 66, 67
19:00 Pingwiny z Madagaskaru s. 2 odc. 3, 4 - serial
20:00 Wasza Wysokość - komedia
22:10 Instykt drapieżcy - horror
00:00 Zejście - horror
02:05 Zobacz to!

TVP 2

06:05 M jak miłość odc. 751 - serial
07:00 O mnie się nie martw - serial
07:05 M jak miłość odc. 752 - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
11:10 Barwy szczęścia odc. 1259 - serial
11:45 Na dobre i na złe odc. 496 - serial
12:45 Dzięki Bogu już weekend odc. 16 - rozrywka
13:45 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 24
14:15 Licencja na wychowanie odc. 10 - serial
14:55 Na sygnale odc. 9 - serial
15:25 Rodzinka.pl odc. 45 - serial
16:00 Panorama - kraj
16:20 Pogoda - kraj
16:30 Na dobre i na złe odc. 591 - serial
17:25 Newton
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:50 Jeden z dziesięciu - rozrywka
19:25 Barwy szczęścia odc. 1259, 1260 - serial
20:40 Podwójna tożsamość - film sensacyjny
22:30 Wielki Liberace - dramat obyczajowy
00:35 Razem to zbyt wiele - komediodramat
02:20 Wielki Liberace - dramat obyczajowy

07:00 Julia odc. 151 - serial
07:35 Brzydula odc. 86 - serial
08:10 Sąd rodzinny odc. 154 - serial
09:10 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 555 - serial
10:10 Gwiazdy wierzą w duchy s. 2 odc. 4
11:15 Mango - Telezakupy
12:50 Sąd rodzinny odc. 155 - serial
13:50 Szpital odc. 83 - serial
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 556 - serial
15:50 Julia odc. 152 - serial
16:25 Brzydula odc. 87 - serial
17:00 Kobieta ze stali odc. 14 - serial
18:00 Gwiazdy wierzą w duchy s. 2 odc. 5
19:00 Dr House odc. 17 - serial
20:00 Kolacja dla palantów - komedia
22:30 Mentalista s. 3 odc. 20 - serial
23:25 Śledztwo nad przepaścią - thriller
01:50 Sekrety magii odc. 315 - rozrywka

07:05 Informacje kulturalne
07:25 Alchemik Sendivius odc. 1 - serial
08:25 Pułapki rozwoju
10:00 Młody Tancerz Roku 2015 odc. 3 - kultura
10:25 Biohazard - film science-fiction
11:30 To nie tak
12:05 Informacje kulturalne ekstra
12:35 Studio Kultura - Rozmowy
13:30 Informacje kulturalne
13:55 Wacław - komediodramat
15:50 Młody Tancerz Roku 2015 odc. 3 - kultura
16:10 Alchemik Sendivius odc. 1 - serial
17:15 Pułapki rozwoju
18:50 Biohazard - film science-fiction
19:55 Eagleman Stag - film krótkometrażowy
20:20 Hala odlotów odc. 100 - talk show
21:10 Młody Tancerz Roku 2015 odc. 4 - kultura
21:30 Kto sieje wiatr - dramat obyczajowy
23:50 Hala odlotów odc. 100 - talk show
00:35 Młody Tancerz Roku 2015 odc. 4 - kultura
01:00 Sekrety miłości
02:00 Kukulka - dramat wojenny

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy s. 9 odc. 13 - serial
09:00 Małanowski i Partnerzy s. 4 odc. 160, 161 - serial
10:00 Dzień, który zmienił moje życie s. 3 odc. 13 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 422 - serial
12:00 Pielęgniarki s. 3 odc. 14 - serial
13:00 Trudne sprawy s. 9 odc. 14 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2061 - serial
14:45 Dzień, który zmienił moje życie s. 3 odc. 14 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:30 Małanowski i Partnerzy s. 14 odc. 701 - serial
17:00 Dlaczego ja? odc. 611 - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2062 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 194 - serial
20:05 Zdrady s. 5 odc. 3 - serial
21:05 Przyjaciółki s. 5 odc. 3 - serial
22:05 Jerry Maguire - dramat obyczajowy
01:00 Przerwa w nadawaniu

06:00 Zamiana żon odc. 6 - rozrywka
07:05 Nowy Scooby i Scrappy Doo odc. 7 - serial
07:35 Jake i piraci z Nibylandii odc. 3 - serial
08:05 Nowy Scooby i Scrappy Doo odc. 10 - serial
08:35 Jake i piraci z Nibylandii odc. 5 - serial
09:00 Garfield Show odc. 2, 3, 10, 11 - serial
10:00 Czarodzieje z Waverly Place s. 2 odc. 16, 17 - serial
11:00 Dzikie serce odc. 12 - serial
12:00 Sekrety sąsiadów odc. 11, 51 - serial
13:00 Policjantki i policjanci odc. 51 - serial
14:00 STOP Drogówka
15:00 Czarodzieje z Waverly Place s. 2 odc. 18, 19 - serial
16:00 Dom nie do poznania odc. 82 - rozrywka
17:00 Dzikie serce odc. 13 - serial
18:00 Sekrety sąsiadów odc. 12, 52 - serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 52 - serial
20:00 Goście, goście II - komedia
22:30 Tygrys szablozębny - film sensacyjny
00:25 Jaś Fasola odc. 8 - rozrywka
01:00 Przerwa w nadawaniu

06:50 Dziennik telewizyjny
07:40 Makłowicz w podróży
08:10 Cafe Historia
08:30 Encyklopedia II wojny światowej
09:05 Wspaniałe stulecie
10:05 Był sobie człowiek
10:40 Zaproszenie
11:05 Wielcy marzyciele
12:10 Wierzyliśmy
14:00 Cafe Historia
14:15 Notacje
14:30 Polska i świat z historią w tle
14:55 Regiony z historią
15:15 Sensacje XX wieku
16:15 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
16:40 Muzeum Polskiej Piosenki, czyli historia jednego przeboju
17:00 General polskich nadziei - Władysław Anders
18:10 Wspaniałe stulecie
19:10 Był sobie człowiek
19:40 Polska i świat z historią w tle
20:00 Einsatzgruppen. Oddziały śmierci
21:00 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
21:40 Sensacje XX wieku
22:35 Szerokie tory
23:05 Miejsca przekłęte
00:10 Słowo daję
00:40 Zaproszenie
01:15 Jarzębina czerwona
22:35 Szerokie tory
23:05 Miejsca przekłęte
00:10 Słowo daję
00:40 Zaproszenie

Legenda rocka czy kiepska kopia The Beatles?

MUZYKA ➤ Choć od rozpadu grupy Oasis mija już 6 lat, to zespół wciąż cieszy się ogromną sławą, co pozwala wierzyć, że jeszcze kiedyś ujrzymy braci Gallagher na jednej scenie. Oasis jest jednym z najpopularniejszych zespołów w historii brytyjskiej muzyki

Liam i Noel stworzyli projekt, który na stałe wpisał się w historię muzyki, a utwór „Wonderwall” jest doskonałą wizytówką całej brytyjskiej kultury

Początki grupy są związane z rozwojem brit-popu, który dominował w latach 90. ubiegłego stulecia w Wielkiej Brytanii. Formacja powstała w 1991 roku w Manchesterze z inicjatywy Liama Gallaghera. W niedługim czasie do składu dołączył jego starszy brat Noel. Wówczas brytyjską scenę muzyczną zawładnęły dwa niezależne zespoły: Blur i właśnie Oasis. Dla brit-popu charakterystyczne było melodyjne, gitarowe brzmienie, wzbogacone o nieprzeciętny wokal, który miał porwać tłumy. W grupie z Manchesteru akcenty nie były rozłożone do końca w ten sposób, bowiem elementy wokalne zostały podzielone między braci, co nie zmienia faktu, że głównym frontmanem pozostawał Liam.

Drogę się rozeszły

Największą popularność przyniósł grupie album „(What’s The Story) Morning Glory?”, wydany w 1995 roku. Zawierał takie utwory jak: „Wonderwall” i „Don’t Look Back In Anger”. Krążek pokrył się pięciokrotną platyną, a zespół rozpoczął na dobre międzynarodową karierę. Razem ze sławą pojawiły się problemy między braćmi, które przesłoniły sukces kolejnej płyty „Be Here Now”. Mimo nadzarpniętej kolejnymi wybrykami opinii, zespół sukcesywnie zdobywał popularność na całym świecie. Koncerty przypominały sprawnie wyreżyserowane spektakle, w których oprócz aktorów, ważną rolę odgrywała także publiczność. Grupa stworzyła swój styl, niektóre słowa w utworach umieszczano specjalnie, ze względu na umiejętności wokalne Liama, np. charakterystycznie wyśpiewywane „shine”. Inspiracją dla braci Gallagher była

twórczość The Beatles oraz późniejsza solowa kariera Johna Lennona. Utwór z ostatniej płyty Oasis zatytułowany „I’m Outta Time” został zadedykowany właśnie Lennonowi.

Jesienią 2000 roku zespół świętował ogromny sukces światowej trasy koncertowej, występ na stadionie Wembley uwieczniono na wideo i wydano na CD i DVD. Kolejne albumy nie zbliżały się jednak poziomem do „(What’s The Story) Morning Glory?”. Przełomem okazał się utwór „Stop Crying Your Heart Out”, nagrany w 2002 roku. Piosenka znalazła się na ścieżce dźwiękowej do kultowego filmu „Efekt motyla” z Ashtonem Kutcherem w roli głównej. Oasis wrócił do łask światowej popkultury, lecz rock’n’rollowy styl życia przełożył się na coraz słabsze warunki wokalne Liama, przez co kolejna płyta powstała dopiero w 2005 roku. Premiera nowego albumu była wielokrotnie przekładana, w międzyczasie z grupy odszedł perkusista Alan White. Z Zakiem Starkeyem (synem Ringo Starra z Beatlesów) na perkusji nagrano „Don’t Believe the Truth” i płyta ujrzała światło dzienne w maju 2005. Trzy lata później ukazał się album „Dig Out Your Soul”, który jak się okazało, był ostatnim w dotychczasowym dorobku Oasis. Pożegnana wspólna trasa koncertowa przyniosła tylko finansowy sukces, bo napięte stosunki między braćmi doprowadziły do rozpadu zespołu w 2009 roku. Liam razem z pozostałymi członkami grupy stworzył nowy projekt pod nazwą „Beady Eye”. Z kolei Noel rozpoczął działalność solową.

„Bóg jest fanem Oasis”

Bracia Gallagher słyną z niekonwencjonalnych wypowiedzi, które są cytowane częściej od tekstów piosenek napisanych przez Noela. Gitarzysta stwierdził, że jest spokojny o swoje życie duchowe, bowiem Bóg jest na pewno fanem Oasis. Z kolei jego brat zapytany o to, co najbardziej podoba mu się w Nowym Jorku, odpowiedział: „Ten napis, LG, jak Liam Gallagher”. Mimo ogromnej, międzynarodowej sławy, zespół wystąpił tylko raz w Polsce, w 2000 roku na warszawskim Torwarze. W 2012 roku polska publiczność usłyszała w Gdańsku solowy projekt Noela pod nazwą „Noel Gallagher’s High Flying Birds”. Artysta wystąpił w gdańskiej Strefie Kibica podczas EURO 2012.

Przyszłość

Bieżący rok będzie szczególny, bo mija 20 lat od wydania „(What’s The Story) Morning Glory”. Brytyjskie media sugerują, że w związku z rocznicą bracia Gallagher zdecydowali się na reaktywację zespołu. Miałyby zostać zorganizowana duża, światowa trasa koncertowa. Jeszcze dwa lata temu Noel twierdził, że jedynym powodem, dla którego mógłby znowu grać w jednym zespole z bratem, jest bankructwo. Liam z kolei nie traci animuszu i oprócz trasy koncertowej planuje stworzyć film, który miałby przedstawiać historię grupy. Byłaby to z pewnością ciekawa opowieść o muzykach, którzy czerpiąc inspirację z innych, stworzyli swój styl.

Nie ma w historii brytyjskiej muzyki zespołu, który wzbudzałby tak wiele emocji. Dla jednych są wielcy, inni widzą w braciach Gallagher marnych naśladowców The Beatles.

Tomasz Błaszkievicz

KULTURA: CO? GDZIE? KIEDY?

Wąbrzeźno ➤ W sobotę, 21 marca, w Wąbrzeskim Domu Kultury wystąpi Jerzy Połomski. Gwiazda polskiej estrady zaśpiewa największe przeboje m.in. „Bo z dziewczynami”, „Cała sala śpiewa z nami” czy „Ta ostatnia niedziela”. Bilety do kupienia w kasie Wąbrzeskiego Domu Kultury od poniedziałku do piątku w godzinach: 12.00-16.00. Początek koncertu o 17.00.

➤ Dzień później w tym samym miejscu zaprezentuje się ceniony wokalista Jacek Silski. Artysta zyskał popularność występując u boku takich gwiazd jak: Boney M., Maryla Rodowicz i Krzysztof Krawczyk. Koncert rozpocznie się o godzinie 16.00.

➤ W poniedziałek, 23 marca, o godzinie 16.00 w Wąbrzeskim Domu Kultury zostaną wręczone nagrody laureatom konkursów plastycznych: „Kartka wielkanocna” oraz „Pisanka Wielkanocna”. Wydarzenie będzie połączone z uroczystym otwarciem wystawy pokonkursowej.

Golub-Dobrzyń ➤ Coś dla najmłodszych! Już 18 marca o 17.00 w sali widowiskowej Domu Kultury będzie można obejrzeć przedstawienie teatralne „Wilk i zając”. Bilety w cenie 2 zł.

➤ Koncertowy tydzień w Domu Kultury. W czwartek na scenie pojawi się Stare Dobre Małżeństwo. Bilety w cenie 50 zł dostępne w przedsprzedaży. Z kolei sobotni wieczór, 21 marca, warto spędzić przy muzyce Czesława Mozila. Artysta promuje najnowszy album zatytułowany „Księga Emigrantów: Tom I”. Bilety: 35 zł w przedsprzedaży/45 zł w dniu koncertu. Dzień później zagra legendarny zespół rockowy „Proletariat”. Grupa ma na swoim koncie pokaźny dorobek płytowy, w tym album „Prawda” z 2010 roku. Bilety kosztują 25 zł. Wszystkie koncerty rozpoczną się o godzinie 19.00.

Toruń ➤ Na początku marca w Toruniu odbyły się muzyczne wideosesy realizowane przez ogólnopolski portal „Uwolnij Muzykę!”. Bohaterami pierwszych nagrań w przestrzeni miejskiej byli artyści związani z Toruniem: uczestniczka programu „The Voice of Poland” Oksana Predko oraz wokalista grupy Manchester Maciej Tacher. Premiera pierwszego utworu już w sobotę, 21 marca na stronie internetowej: www.uwolnijmuzyke.pl.

(ToB)

Recenzja

W kulturze drugiego obiegu

Trzecia płyta gdańskiej grupy Trupa Trupa „Headache” nie przynosi rewolucji. Jest raczej przemyślanym, dojrzałym krokiem. Zespół nadal porusza się w stylistyce poetyckiego rocka.

Muzycy nawiązali współpracę z cenioną brytyjską wytwórnią Blue Tapes and X-Ray, którą dowodzi dziennikarz i wydawca David McNamee. Pomijając wymierne korzyści tej kooperacji, warto podkreślić jej symboliczne znaczenie. Dla zespołu Trupa Trupa to potwierdzenie dobrze obranej drogi i wysokiej klasy.

Mimo że od premiery „Headache” minęło zaledwie kilka dni, album cieszy się już zainteresowaniem zagranicznych odbiorców. Nowym krążkiem zespół ominął istotną barierę – być może kluczową dla polskich artystów – kontekstu kulturowego. Trupa Trupa tworzy kompozycje interesujące Holendrów czy Japończyków. To cenne tym bardziej, że gdańska formacja nie idzie utartym szlakiem, nie należy promocyjnie do popkulturowej, globalnej rodziny, której korzenie obejmują zarówno Europę Zachodnią, jak i Azję. Trupa Trupa funkcjonuje w pewnym sensie w kulturze drugiego obiegu. Po nowe utwory sięgnęli zatem słuchacze zaangażowani, mający wiedzę, ale i oczekiwania względem muzyki. Konsekwentne budowanie marki na świecie, nawet

poprzez docieranie do niewielkich ośrodków, stwarza perspektywę na interesujące trasy koncertowe.

Na „Headache” brudne, garage’owe granie odeszło na bok. Zespół zrezygnował też z wiodącej roli organów, tak konsekwentnie wykorzystywanych na ostatniej płycie „++”. Produkcją zajął się Michał Kupicz, współpracujący m.in. z Olivierem Heimem, Królem czy The Saturday Tea. O ile „++” był albumem niejedynolitym, dość chaotycznym stylistycznie (choć z pewnością był to zabieg kontrolowany), na nowej płycie otrzymujemy stopniową ewolucję brzmienia. Uwagę przykuwają nieco beatlesowskie: „Rise and Fall” i „Sacrifice”, znakomicie wypełnione przez ciepły wokal Grzegorza Kwiatkowskiego. Z kolei tytułowy „Headache” czy „Wasteland” to najlepsza wizytówka całego krążka. Piosenki z olbrzymią mocą, w dodatku podaną w odpowiednich proporcjach, dzięki czemu możemy zapomnieć o jakiegokolwiek przewidywalności. Napięcie tylko rośnie.

Trupa Trupa „Headache”; Blue Tapes and X-Ray Record
Tomasz Błaszkievicz

Międzynarodowy harem

CIEKAWOSTKI ➤ Roksolana, żona Sulejmana Wspaniałego, to postać historyczna, która jest bohaterką serialu „Wspaniałe stulecie”. Pochodziła z ziem ówczesnej Rzeczypospolitej, ale nie była jedyną postacią rodem z Polski, która wspięła się wysoko w hierarchii otomańskiego dworu

Wiele lat po śmierci Sulejmana Wspaniałego oraz jego żony Roksolany w haremie pojawiła się kolejna osoba z Rzeczypospolitej. Urodzona około 1629 roku, nieznana z nazwiska Ewa miała pochodzić z Polski. Wiemy, że przeszła na islam i zyskała imię Hatice Muazzez. Drugi człon znaczył „silna”. Kiedy została konkubiną sułtana Ibrahima, trafiła do haremu, ale tu czekała na nią silna konkurencja. Władca Imperium Otomanów posiadał osiem partnerek. Największą przeciwniczką Hatice była pochodząca z Rusi Turhan. Trzecią pod względem ważności partnerką sułtana była Serbka Salina, która na chrzcie otrzymała imię Katarzyna.

Życie sułtana Ibrahima nie było usłane różami. Od młodości był pod silnym wpływem swojej matki. Przeżył lata pełne spisków na jego życie. Jako jedyny męski przedstawiciel swojej dynastii dożył pełnoletności. To musiało odcisnąć piętno na jego psychice. Niedługo po wstąpieniu na tron doczekał się potomstwa. Polka powiła mu syna imieniem Ahmed, Rosjanka syna Mehmeda, a Salina – Sulejmana.

Na dworze stale toczyła się walka o wpływy. Władca imperium wdał się w wojnę z potężną wówczas Wenecją. Kupcy z miasta nad Adriatykiem

dysponowali gigantyczną flotą, która wkrótce zablokowała strategiczną cieśninę Dardanele. Był to policzek wymierzony imperium. Na dworze podniosły się głosy wzywające do pozbycia się nieudolnego władcy. 8 sierpnia 1648 roku sułtan został pojmany przez ludzi swojej własnej matki. Oznajmiła synowi, że jedynym wyjściem jest odsunięcie go od władzy i mianowanie sułtanem syna Ibrahima – Mehmeda. Kiedy tylko nowy sułtan objął władzę, jego ojciec został uduszony w myśl islamskiej zasady, że „nie może być dwóch kalifów”. Najbardziej przebiegła okazała się Rosjanka Turhan, która trzy lata po tych wydarzeniach zabiła teściową i zaczęła rządzić w imieniu swojego nieletniego syna. Mehmed władał imperium przez niemal 30 lat. W tym czasie zmarła żona byłego sułtana – Hatice. Odeszła w 1687 roku. Przeżyła na dworze wiele lat, ponieważ nie była tak żądna władzy jak jej konkurentki. Słynęła ze swojej niezwykłej urody i gołębiego serca. Jej doczesne szczątki spoczęły w meczecie Sulejmana Wspaniałego.

Cztery lata później kolejnym sułtanem został jej syn – Ahmed (pół Polak). Nie było mu dane rządzić długo – tylko cztery lata. Imperium straciło ostatnie skrawki Węgier, a stolicą, czyli Istambu-

łem, wstrząsnęła seria pożarów. Aby domknąć klamrą całą historię dodajmy, że sułtan Ahmed pojął za żonę Rabię – dziewczynę pochodzącą z... Rzeczypospolitej, porwaną przez Tatarów.

Niewolnice będące konkubinami to niejedynie postacie związane z Polską, pojawiające się w historii Imperium Osmańskiego. W tym samym czasie, kiedy żyła Hatice, w Istambule przebywał także inny Polak – Wojciech Bobowski. Zaczynał jako organista, ale w 1628 roku został wzięty w jasyr przez Tatarów i trafił na dwór sułtana. Przeszedł na islam. Dostał posadę tłumacza, skarbnika i muzyka. Był poliglotą. Za czasów sułtana Mehmeda mianowano go dragomanem. Była to bardzo ważna funkcja łącznika między imperium a krajami chrześcijańskimi.

Oglądając serial „Wspaniałe stulecie” musimy sobie zdać sprawę z tego, że większość żon sułtanów nie była z pochodzenia Turczynkami. Po Roksolanie kolejnymi ważnymi małżonkami Osmanów były m.in. Portugalka Nurbanu, Greczynka Handan, Abchazka Alime i Serbka Mahfiruz. W 1992 roku zmarła ostatnia żona sułtana – Nevvare Hanımefendi. Urodziła się w 1901 roku w Rosji.

(pw)

PRZEMYSŁ ➤ Prezentujemy unikatowe zdjęcie z fabryki „Donatol” w Wąbrzeźnie

Chemiczna Fabryka „Donatol” została założona w 1880 roku. Zajmowała się produkcją wielu specyfików, np. leków przeciwbólowych „Pain Expelle”. Z taśmy produkcyjnej wąbrzeskiego zakładu zjeżdżały także posypki dziecięce „Donatyl”, kremy „Donaderma”, a nawet specyfiki przeciwko muchom. Od 1918 roku właścicielem fabryki był K. Wie-

trzyński.

„Na rynku wewnętrznym wyroby firmy „Donatol” zyskały sobie dość wielką popularność i cieszyły się wielkim popytem” – zachwycała się pomorska prasa na początku lat 20. „Skutek jest ten, że w handlach detalicznych spotyka się coraz mniej wyrobów zagranicznych”.

(pw)

XX wiek

Eksmisja z problemami

Przeprowadzenie eksmisji zazwyczaj wiąże się z ludzkim dramatem. W 1931 roku jedna z takich akcji w Wąbrzeźnie przypominała sceny niczym z wojny.

6 maja 1931 roku komornik przyszedł do domu przy ul. Matejki, należącego do Gołębińskiego. Jego zadaniem było eksmitowanie jednego z lokatorów – Sassa. Czynności urzędnika usiłował zablokować tłum sąsiadów i rodzina dłużnika. Robotnicy komornika nie mogli wynieść z domu mebli. Wezwano policję, ale ta została obrzucona kamieniami. Ściągnięto nawet posiłki z innych miejscowości, ale i to nie pomogło. W wyniku starć zdemolowano mieszkanie właściciela domu.

Policja zdecydowała się na aresztowanie Sassa oraz jego syna i odstawienie ich do aresztu. Nawet to nie było proste, ponieważ tłum usiłował odbić zatrzymanych. Funkcjonariusze musieli straszyć mieszkańców karabinami.

„Zajście takowe pożałowania godne nie jest pierwsze w naszym mieście, gdyż w Wąbrzeźnie już dwukrotnie przeszkodzono w dokonaniu eksmisji” – czytamy w relacji „Słowa Pomorskiego”.

(pw)

CWA

REKLAMA W CWA

ZADZWOŃ

TEL. (56) 682 26 80

Opiekunka Lipnicy

POSTAĆ ▶ Anna Wazówna, siostra króla polskiego Zygmunta III Wazy, rozpoczęła odbudowę kościoła w Lipnicy. Oto historia księżniczki, która sprawowała opiekę nad mieszkańcami Lipnicy i okolicznych miejscowości

Anna Wazówna żyła w latach 1568-1625

Anna Wazówna była córką Księżniczki polskiej Katarzyny Jagiellonki i księcia szwedzkiego Jana III Wazy. Młode małżeństwo zostało w Szwecji zamknięte w więzieniu przez brata Jana – Eryka, który koronował się na króla kraju. W 1566 roku Katarzyna powiła w niewoli syna Zygmunta, późniejszego króla Polski i Szwecji. Sytuacja na tronie szwedzkim odwróciła się. Eryk trafił do lochów, a zwycięski książę Jan koronował się na nowego monarchę Szwecji. W tym czasie na świecie była już córka Katarzyny – Anna, która przyszła na świat najprawdopodobniej na zamku w Eskilstuna 17 maja

1568 roku.

Zygmunt i Anna wychowywali się razem, jednak oboje w innych religiach. On był katolikiem, ona wybrała protestantyzm. W wielu pracach historycznych, szczególnie szwedzkich, napisano, że Anna odeszła od wiary katolickiej, gdy usłyszała – ukryta za kotarą łóżka – jak jej matka, spowiadając się jezuitom, obawia się o kształt świata pozagrobowego.

Annę wielokrotnie próbowano wydać za mąż. Zabiegi takie rozpoczęto już w Szwecji. Dwukrotnie starał się arcyksiążę Maksymilian lub Mateusz w 1576 i 1577 roku, a w 1579 Ernest z dynastii Habsburgów. Próbowano także wydać ją za bratanka króla Polski Stefana Batorego (1578). Gdy przebywała w Polsce, w 1594 roku kandydatem do jej ręki został wnuk elektora brandenburskiego Jan Jerzy. Jednak wszystkie te plany spełzyły na niczym.

W 1586 roku umarł król Stefan Batory. Rok później wybrano dwóch królów: Zygmunta III Wazę oraz arcyksięcia Maksymiliana Habsburga. Doszło do konfliktu, którego rozstrzygnięcie nastąpiło dopiero w bitwie pod Byczyną. Maksymilian dostał się do niewoli, a jego zwolennicy musieli emigrować. Na tronie polskim zasiadł Zygmunt. Wraz z nim do kraju przybyła siostra. Oboje zamieszkali na Wawelu.

Dlaczego Anna przyjechała do Polski? To pytanie stawiało sobie wielu historyków. Obecnie uważa się, że miała służyć bratu radą, bo była bardziej wykształcona, uzdolniona i sprytna. Taki wpływ kobiety na poczynania króla drażnił część szlachty. Panom polskim

nie podobało się także to, że w katolickiej kaplicy na Wawelu księżniczka organizuje protestanckie msze. To właśnie dzięki Annie król w przysiędze koronacyjnej potwierdził akt konfederacji warszawskiej, który gwarantował wolność sumienia i równe prawa dla innowierców.

Anna Wazówna otrzymała starostwo brodnickie w 1604 roku, natomiast objęła je dopiero w 1605 roku. Parę lat później król nadał jej sąsiednie starostwo golubskie (1611). W obu dobrach na siedziby obrała sobie dawne zamki krzyżackie. Anna osiadła na Pomorzu, gdyż jej osoba, a zwłaszcza jej wyznanie, nie podobały się otoczeniu króla, szczególnie jezuitom. Zarówno Golub, jak i Brodnica leżały na Ziemi Chełmińskiej, do której należał również Toruń, w ówczesnych czasach ostoja protestantyzmu. W niedługim czasie oba starostwa stały się miejscem, gdzie licznie przebywali emigranci ze Szwecji.

Anna była pracowitą starościaną. Przebudowała pałac w Brodnicy (1616) i zamek w Golubiu (1623) na styl renesansowy. Był to dopiero początek zmian. Dzięki jej staraniom rozpoczęto odbudowę kościoła w Lipnicy, który spłonął w 1610 roku. Niestety, księżniczka zmarła, zanim ukończono prace. Mury świątyni rozebrano w 1829 roku. Wieś stała się filią parafii w Radowiskach, następnie w Golubiu. Odbudowę kościoła dokończono dopiero w 1929 roku. Na mocy aktu erekcyjnego biskupa chełmińskiego Stanisława Wojciecha Okoniewskiego z 1936 roku, parafia w Lipnicy została wydzielona z parafii golubskiej.

Anna Wazówna od naj-

Siostra króla Zygmunta III Wazy rozpoczęła odbudowę kościoła w Lipnicy, ale nie zdążyła jej ukończyć, bo zmarła

młodszych lat interesowała się również sztuką i nauką. Wokół zamku golubskiego założyła ogród botaniczny. Hodowała tam rzadkie w Polsce gatunki roślin i innych roślin. Do tej pory okoliczni mieszkańcy uważają, że to właśnie ona sprowadziła do Polski tytoń. Dzięki jej finansowemu wsparciu profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego Szymon Syrennius wydał zieleńnik, który na ówczesne czasy zawierał całą wiedzę lekarską i medyczną.

Ostatnie lata swego życia Anna Wazówna spędziła w swych dobrach na Pomorzu. Cierpiała na nieznaną sobie chorobę, która objawiała się częstym kaszlem i wysoką gorączką. Najprawdopodobniej zdawała sobie sprawę z tego, że zbliża się kres jej życia. Zmarła na zamku w Brodnicy 6 lutego 1625 roku w wieku blisko 57 lat. W 1995 roku, po przeprowadzeniu badań antropologicznych,

naukowcy zauważyli, iż Wazówna cierpiała na bardzo rzadką chorobę zwaną impressio basillaris – wgniecenie podstawy czaszki. Jak przypuszczają, to właśnie było przyczyną jej śmierci.

Problemem po śmierci okazało się wyznanie Anny. Była luteranką i z tego powodu nie mogła zostać pochowana na Wawelu w krypcie królewskiej. Na łożu śmierci próbowano ją nakłonić do powrotu do wiary katolickiej, jednak nadaremnie. Została pochowana w jednej z sal w brodnickim zamku.

Pogrzeb królewski, na jaki zasługiwała, Anna odbył się dopiero w 1636 roku. Syn Zygmunta III – Władysław IV nakazał przenieść do Torunia i uroczystie pochować prochy w kościele pod wezwaniem Najświętszej Marii Panny.

Tekst i fot.
Szymon Wiśniewski

Było i jest

Panorama miasta

Zachęcamy naszych Czytelników do prezentacji dawnych zdjęć i pocztówek na łamach tygodnika CWA. Dziś prezentujemy widokówkę z 1901 roku.

W ramach cyklu „Było i jest” publikujemy pocztówkę z 1901 roku. Widać na niej ogólną panoramę miasta oraz kolejowy dworzec główny. Poniżej przedstawiono fragment obecnej ulicy Wolności, która w czasach zaborów nazywała

się Kowalewska. Na pocztówce widzimy także budynek miejskiego ratusza.

Jeżeli posiadacie Państwo dawne zdjęcia lub pocztówki Wąbrzeźna i okolicznych gmin, prosimy o kontakt z naszą redakcją pod numerem telefonu

608 154 720 lub drogą elektroniczną pod adresem s.wisniewski@wpr.info.pl. Chcielibyśmy pokazać Czytelnikom jak zmienił się świat wokół nas.

Tekst i fot.
(Szyw)

HOROSKOP

Koziorożec (22.12—20.01)

Wycisz się. Unikaj konfliktowych sytuacji w pracy. Spisz swoje pomysły na poprawienie sytuacji finansowej, ale wprowadź je w życie dopiero za miesiąc. Odpoczywaj. Odwołaj ważne spotkania sercowe.

Wodnik (20.01—19.02)

Odczujesz mocne wsparcie dla zawodowej oraz finansowej sfery życia. Możesz zrealizować nowe pomysły na powiększenie fortuny. Jeśli chcesz cieszyć się dobrym zdrowiem, znajdź czas dla siebie.

Ryby (20.02—20.03)

Wszystko pójdzie po Twojej myśli. Możesz podpisać nową umowę lub transakcję, zmienić coś w pracy, postarać się o nowe zatrudnienie i być pewnym, że podjęte decyzje zapowiadają sukcesy. Uważaj na zdrowie i zadbaj o relaks.

Baran (21.03—21.04)

Podjęte decyzje pomogą Ci osiągnąć wszystko bez wysiłku. Pomyśl o poprawie kondycji fizycznej i psychicznej. Pamiętaj o swoim zdrowiu. Postaraj się jak najwięcej czasu poświęcić partnerowi. Pomoże Ci to uniknąć konfliktów i sporów rodzinnych.

Byk (20.02—21.05)

Nie spiesz się z podjęciem trudnych decyzji. Nie lekceważ problemów zdrowotnych, czasem lepiej zostać w domu. Warto zaaranżować romantyczne spotkanie z ukochaną osobą. Uda Ci się wtedy wszystko o czym marzysz.

Bliznięta (22.05—22.06)

W pracy trwa dobra passa. Każdy nowy pomysł zawodowy czy finansowy będzie miał ręce i nogi. Tak trzymaj! Wiele możesz zrobić dla materialnej sfery życia wspólnie z rodziną i ukochaną osobą.

Rak (22.06—22.07)

Nastąpi znaczna, wyraźnie odczuwalna zmiana Twojej sytuacji zawodowej. Warto uzbroić się w cierpliwość. Niebawem otworzą się nowe, doskonałe możliwości dla Twojej kariery. Nie zapominaj jednak o zdrowiu. Warto rozwikłać nagromadzone problemy sercowe.

Lew (23.07—23.08)

Masz doskonałą energię i bardzo dobrą intuicję. Działaj! Jednak nie przyspieszaj wydarzeń ani w pracy, ani w finansach. Poprawisz swoje samopoczucie, jeśli wybierzesz aktywną formę wypoczynku. Unikaj zbędnych dyskusji.

Panna (24.08—23.09)

Warto teraz zawrzeć nowe umowy czy transakcje, zaplanować służbową podróż. Możesz niemal całkowicie zaufać swojej intuicji. Wszystko ułoży się po Twojej myśli. Twoje serce zdobędą ci, którzy wiedzą, że oczekujesz spokoju.

Waga (23.09—22.10)

Co zaczniesz w zawodowej i finansowej sferze życia, na pewno zakończy się powodzeniem. Wskazane są nowe kontakty. Masz do tego dobrą aurę gwiazd. Nie przyspieszaj wydarzeń, zwłaszcza jeśli chodzi o finanse.

Skorpion (24.10—22.11)

Zdrowie powinno znaleźć się na pierwszym miejscu w Twoich planach. Daj sobie spokój ze sprawami sercowymi. Partner stawia Cię pod ścianą i każe wybierać, a Ty czujesz się osaczony. Dobrze Ci robi kilkudniowa separacja na zebranie myśli.

Strzelec (23.11—21.12)

Zaczął się wspaniały okres dla Twojej kariery zawodowej. Bądź stały w realizacji swoich planów finansowych. Warto zadbaj o swoje zdrowie i pomyśleć o relaksie. Żądasz akceptacji Twej zmienności i podziwu dla wszechstronności. To trudne dla otoczenia.

D

Dobrze zjeść

Naleśniki z bananami i bitą śmietaną

Składniki:

1 szklanka mąki
1 szklanka mleka
250 ml śmietany 30%
2 jaja
ok. 3 łyżek stołowych klarowanego masła
3 dojrzałe banany
3 łyżki stołowe cukru pudru
100 g gorzkiej czekolady

Sposób wykonania:

Mąkę ubić dokładnie z mlekiem, dodać jaja i dalej ubijać. Ciasto odstawić na 30 min. Naleśniki smażyć na dużym ogniu na patelni minimalnie wysmarowanej tłuszczem. Gdy naleśnik od spodu przyrumieni się na złocistobrązowy kolor, przewrócić go na drugą stronę. Smażyć z każdej strony ok. 2 min. Śmietanę ubić z cukrem. Banany pokroić w kostkę i połączyć z bitą śmietaną. Na każdy naleśnik położyć po łyżce stołowej nadzienia i zwinąć w rulonik. Połamaną czekoladę włożyć do jednej miski i zanurzyć w drugiej misce wypełnionej bardzo gorącą wodą. Rozpuszczoną czekoladą polać naleśniki.

Smacznego!

Agnieszka Pazik, Agnieszka Sosnowka – uczennice klasy I Technikum Żywności i Usług Gastronomicznych Zespołu Szkół we Wroniu

P O G O D A

	DZIEŃ		NOC		
	temperatura:				
CZW. 19.03.15	10	8	°C		
	opady:	0	0	mm	
	ciśnienie:	1026	1020	hPa	
	wiatr:	6	7	km/h	
PT. 20.03.15	10	9	°C		
	opady:	0	0	mm	
	ciśnienie:	1016	1012	hPa	
	wiatr:	9	12	km/h	
SOB. 21.03.15	7	4	°C		
	opady:	0,5	0,3	mm	
	ciśnienie:	1009	1012	hPa	
	wiatr:	11	12	km/h	
NIEDZ. 22.03.15	4	5	°C		
	opady:	0	0	mm	
	ciśnienie:	1017	1020	hPa	
	wiatr:	13	12	km/h	
PN. 23.03.15	4	6	°C		
	opady:	0	0	mm	
	ciśnienie:	1023	1015	hPa	
	wiatr:	11	12	km/h	
WT. 24.03.15	6	8	°C		
	opady:	0	0	mm	
	ciśnienie:	1010	1013	hPa	
	wiatr:	12	12	km/h	
ŚR. 25.03.15	8	8	°C		
	opady:	0	0	mm	
	ciśnienie:	1017	1019	hPa	
	wiatr:	12	12	km/h	

KRZYŻÓWKA PANORAMICZNA

Arka	Blonica krtani		Sojusz-niczka.	Łow.: samiec wilka; lupar.	Ukryta, nieuczciwa zamiana.	Chiński bęben wojenny	Pododdział wchodzący w skład kompanii.	Dłużnik wekslowy	
	Kostium plaż. dam.				Część przyrządu optycznego				
Młoda kura							Płak łowny z rodziny siewek		
Kamień piekielny					3			U	Wańkowi-cza na kraterze
					1				
U ryb karpio-watych płytka rogowa		Marokańska odmiana doga				Bot.: zbiorowo: zarosła wierzbowe.			
					Tojad.				
					Autor utw. epi.				
Owad składający jaja na skórze koni		Elegia żalobna. Mahometa-nizm.			5	Jedna z konkurencji lekkoatle-tycznych	Pochodna amoniaku.		Dojrza-łość, rozkwit.
				Jednostka ciśnienia		7			
Gramoczą-steczka	miasto w Iranie.			Polska pieśń patriotyczna			Kam.szlach. z wypu.relie. Sport: bład serwisu		
	Lokalny wiatr nad J. Garda				10				
		Szyba okienna.		N w alfabecie greckim			Jednostka oporu elektry-cznego	Haitańska miara długości	9
Brzeg, skraj					Zarządca folwarku	2			
Geol.: minerał, odmiana azbestu.						8	Wg Biblii przepowied-nia upadku Babilonu.		

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

SUDOKU

			1	6				
		5			7	6		
		3					2	
4	2			5			6	
			2	1				
	1			9			7	4
	8					5		
		4	6			3		
				2	9			

		3	8	2				
		6		1	9	5	7	
		8					6	
	5	2				8	3	
	9					4		
	7	4	5	8		2		
				3	2	6		

Podlewa i zarabia

INNOWACJE ➤ Rolnicy z USA do nawadniania pól wykorzystują deszczownie obrotowe. Od niedawna mogą nie płacić za ropę do ich napędzania. Wszystko dzięki ogniom fotowoltaicznym

Właśnie takie deszczownie, zasilane energią słoneczną, potrafią przynieść rolnikom spore zyski

Na pomysł wykorzystania paneli fotowoltaicznych na obrotowych deszczowniach wpadł jeden z rolników ze stanu Iowa. Urządzenia te kreślą po polu

wielkie okręgi. Ramię deszczowni potrafi mieć nawet 500 metrów długości. Przedsiębiorczy farmer postanowił zamontować na metalowych konstrukcjach panele

fotowoltaiczne. W efekcie w ciągu roku wytwarza 11-12 tysięcy kilowatów energii. Wystarcza to na wprawienie deszczowni w ruch, a nadwyżka jest sprzedawana dostawcy prądu po 4,5 centa za kilowat.

Koszt instalacji paneli fotowoltaicznych na czterech należących do farmera deszczowniach wyniósł 110 tysięcy dolarów. Połowę tej kwoty otrzymał od władz stanu w ramach tanich pożyczek. Rolnik przewiduje, że inwestycja zwróci się w ciągu 10 lat.

Pomysł farmera podchwyciły już amerykańskie firmy. Oferują rolnikom montaż paneli fotowoltaicznych na deszczowniach oraz systemów hybrydowych (w pochmurny dzień panele zastępują małe elektrownie wiatrowe).

(pw)

Pomoc

Gdy mamy dość papierków

16 marca ruszył proces zgłaszania wniosków o płatności obszarowe. Dla niektórych wypełnienie formularzy może być trudne. Z pomocą można zgłosić się do ośrodków doradztwa rolniczego.

Doradcy z Kujawsko-Pomorskiego ODR obawiają się, że poprawne wypełnienie nowych wzorów wniosków może być trudniejsze i bardziej czasochłonne niż w poprzednich latach. Dodatkowo

wielu rolników, zamiast ślepcze nad dokumentacją, wykorzysta dobrą pogodę i wyjedzie w pole.

Im wcześniej dokument zostanie złożony, tym szybciej można liczyć na otrzymanie pieniędzy na konto. Mamy też więcej czasu na ewentualne poprawki. Te naniosić można do 1 czerwca. Po tym terminie będzie trzeba liczyć się ze zmniejszeniem wysokości dopłat w razie wystąpienia błędów.

Aby pomóc rolnikom, ODR organizował już szkolenia w każdym z powiatów. W naszych okolicach odbyły się one na początku marca.

Jednolita płatność obszarowa oraz płatność za zazielenienie wyniesie ok. 180 euro/ha i może być przyznana rolnikom do gruntów, które są w ich posiadaniu na dzień 31 maja br. Płatność za zazielenienie przysługuje wszystkim gospodarzom. Aby ją otrzymać ci, którzy mają grunty orne o powierzchni ponad 10 ha, muszą wprowadzić dywersyfikację upraw, a powyżej 15 ha – zachować obszary proekologiczne.

Innym, nowym rodzajem płatności obszarowych, wprowadzonym od 2015 r., są te dla młodych rolników. Generalna zasada

mówi o tym, że mogą je otrzymać osoby, które rozpoczynają samodzielne prowadzenie gospodarstwa i które w dniu złożenia po raz pierwszy wniosku o płatność obszarową nie skończyły 40 lat. 60 euro/ha może być przyznawane maksymalnie przez 5 lat do powierzchni nie przekraczającej 50 ha.

Kolejne *novum* to płatność dodatkowa. Przysługuje ona tym rolnikom, którzy posiadają grunt o powierzchni od 3,01 ha do 30 ha. Stawka wynosi 40 euro/ha.

Będzie też można otrzymać w ramach dopłat bezpośrednich tzw. płatności związane z produkcją. Są one adresowane do hodowców bydła, krów, owiec czy kóz oraz do tych, którzy zajmują się produkcją roślinną i uprawiają buraki, ziemniaki skrobiowe, owce miękkie, chmiel, rośliny wysokobiałkowe, pomidory, len czy konopie włókniste. Wysokość płatności zależy od rodzaju produkcji.

Średnia płatność obszarowa wyniesie 243 euro/ha, a aktywny rolnik może otrzymać ponad 500 euro/ha.

(pw)

Innowacje

Chipem w chorobę

Mastitis to choroba występująca u bydła. Rolnik może obecnie sprawdzić czy zwierzęta na nią cierpią, ale nie wie, jaka konkretnie bakteria powoduje infekcję. Z pomocą mają przyjść biochipy.

Małutkie chipy są obecnie opracowywane przez naukowców z amerykańskiego Argonne National Laboratory. Jeden ma kosztować około 20 dolarów. Każdy wyposażony jest w wiele mikroskopijnych przegródek, w których umieszczono antyciała rozpoznające konkretny szczep bakterii. Wystarczy, że rolnik podeszże do krowy, umieści kropelkę mleka na chipie i po chwili będzie znał wynik.

Znacznik z odpowiednim szczepem bakterii zabarwi się na niebiesko.

Znajomość przyczyny choroby jest bardzo ważna dla każdego hodowcy. Obecność niektórych szczepów bakterii oznacza konieczność izolacji zainfekowanych osobników.

Z kolei naukowcy z Francji chcą wszczepiać chipy pod skórę krów. Urządzenia mają być zasilane glukozą zawartą w organizmie zwierzęcia.

(pw)

Bezpieczeństwo

Uwaga na zwierzęta

„Dobrze traktujesz, mniej ryzykujesz” – to hasło, którym KRUS chce zachęcać rolników do większej rozważności w kontaktach ze zwierzętami.

Co roku notuje się kilkaset wypadków w rolnictwie z udziałem zwierząt. Najczęściej gospodarzy gubi pewność siebie. Nie wierzą, że zwierzę może zrobić im krzywdę przy wykonywaniu tak prozaicznych czynności jak usuwanie obornika czy karmienie.

Hodowcy bydła zgłaszali urazy spowodowane przygnieceniem przez zwierzę lub próbą uderzenia rogami. Krowy były także sprawczyniami złamań kości stopy. Konie kopnęły rolników, którzy podchodzili do nich będąc pod wpływem alkoholu lub zbyt głośno się zachowywali. Świnie co prawda nie są tak potężne jak konie czy krowy, ale potrafią za to dotkliwie pogryźć. W 2012 roku w USA rolnik z Oregonu został zjedzony przez zwierzęta, które przy-

szedł nakarmić. Trzoda chlewna może powodować wypadki podczas jej przeładunku. Wówczas nietrudno o zwichnięcia, otarcia i złamania.

Poprawa stanu bezpieczeństwa i higieny pracy jest możliwa bez dużych nakładów finansowych i konieczności wprowadzania specjalnych przepisów i nakazów. Wystarczy zmienić niektóre metody pracy przy wykonywaniu codziennych czynności, zadbać o ład i porządek, organizować pracę w taki sposób, by znalazł się czas na odpoczynek.

Działanie z wyobraźnią i świadomością zagrożeń występujących przy obsłudze zwierząt jest najlepszym sposobem uniknięcia wielu ludzkich tragedii.

(pw)

Mechanizacja

Dołek szybko nie minie

W lutym sprzedano więcej ciągników niż w styczniu, ale wyjścia ze sprzedażowego dołka wciąż nie widać.

W lutym w urzędach zarejestrowano 783 nowe ciągniki i 1732 używane. To duża dysproporcja, ale związana jest z tym, że rolnicy nie mają na razie możliwości ubiegania się o pieniądze na rozwój gospodarstw. Zresztą rynek został już dość mocno nasycony nowoczesnym sprzętem.

W lutym na zakup nowego sprzętu zdecydowali się ci, którzy wykorzystali tzw. resztówki z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. Najczęściej nabywanym ciągnikiem był Zetor, a tuż za nim pojazdy New Holland i John Deere. W na-

szym województwie w lutym pojawiło się 68 nowych traktorów.

Rynek maszyn rolniczych w Europie kurczy się. W niedawno opublikowanych prognozach czytamy o zmniejszeniu sprzedaży o ok. 5 procent w stosunku do 2014 roku. Największy kryzys przeżywa rynek kombajnów. Prognozy na 2015 przewidują dalszy spadek sprzedaży sprzętu w większości krajów europejskich, z wyjątkiem Włoch i Turcji, gdzie spodziewane jest umiarkowane ożywienie.

(pw)

PAROL

87-400 Golub-Dobrzyń ul. Dworcowa 11
tel. 56/683 24 86 lub 56/683 50 81
e-mail: parol@parol-nasiona.pl

Jęczmień

Kucyk, Hajduczek Natasia, Nagrałowicki,

Pszenica

Arabella, Tybalt

Pszenżyto

Matejko

Owies

Zuch

Bobik Albus

Groch Tarchalska,

Ziemniaki sadzeniaki

Satina, Lilly

Nasiona Kukurydzy

Motylkowe

drobnonasienne i trawy

Pasze dla ryb

Wiosenne owady w rzepaku

UPRAWA ➤ Wysoki udział rzepaku ozimego w strukturze zasiewów, uproszczenia w agrotechnice, brak prawidłowego płodozmianu, zmiany klimatyczne oraz zaniechanie zabiegów owadobójczych przyczyniły się do masowego pojawiania się szkodników rzepaku

Wybierając insektycyd należy zwrócić uwagę, czy jest bezpieczny dla zapylaczy

Na szczególną uwagę zasługują szkodniki łądługowe: chowacz brukwiacek, chowacz czterozębny; szkodniki pąków kwiatowych: słodyszek rzepakowy; szkodniki łuszczynowe: chowacz podobnik oraz pryszczarek kapustnik. Gatunki te mogą spowodować ogromne straty w plonie. Zazwyczaj na polach rzepaku można też spotkać inne szkodniki, ale są one mniej groźne i zwalczane przez insektycydy, które stosuje się na owady

niebezpieczne.

Szkodniki łądługowe

W okresie wiosennym najwcześniej zauważyć można naloty chowacza brukwiaczka. Dorosłe owady wychodzą z gleby już przy temperaturze ok. 10 stopni C. Po kilku dniach żerowania samice składają jaja na wierzchołkowej części roślin. Po kilku tygodniach wykluwają się larwy żerujące wewnątrz łądugi. Skutkiem tego jest charakterystyczne wygięcie łądugi

w kształcie litery „S” i jej późniejsze pęknięcie. Larwy wygryzając korytarze w łądudze przerywają wiązki przewodzące w roślinie. Rzepak, mimo dobrego zaopatrzenia w wodę oraz składniki pokarmowe, nie może ich przemieścić w górną część roślin. Chrząszcze chowacza mają długość ok. 4 mm. Larwy nie są widoczne, dlatego przydatne są żółte naczynia roztawiane na polu w celu ich odłowienia. Próg szkodliwości to 2-4 owady na 25 roślin lub 10 owadów w naczyniu w ciągu 3 dni. Zwalczanie chowacza najlepiej przeprowadzić z użyciem pyretroidów, chloropiryfosu etylowego.

W nieco późniejszym terminie pojawia się chowacz czterozębny. Chrząszcze wychodzą z gleby w wyższej temperaturze, żerowanie i składanie jaj odbywa się podobnie jak w przypadku chowacza brukwiaczka. Próg szkodliwości to 6 chrząszczy na 25 roślin lub 20 chrząszczy w żółtym naczyniu w ciągu 3 dni. Zwalczając chowacza brukwiaczka środkiem systemicznym zapewne uda się wyeliminować także późniejsze pojawienie się chowacza czterozębnego. Jego naloty w fazie pąkowania można niszczyć insektycydami stosowanymi na słodyszkę rzepakowego.

Szkodniki pąków kwiatowych

Jednym z najgroźniejszych szkodników w rzepaku jest słodyszek rzepakowy. Nagryza on pąki kwiatowe i składa jaja, z których wylęgają się larwy zjadające pyłek. W niektórych latach słodyszek może powodować straty rzędu 100 proc. W okresie kwitnienia rzepaku słodyska nie trzeba zwalczać, bo wówczas staje się owadem pożytecznym – w niewielkim stopniu pomaga w zapylaniu rzepaku.

Próg szkodliwości dla słodyszki to 1-2 owady na 1 roślinę w fazie zielonego pąka, 3-5 owadów w fazie żółtego pąka. Przy zwalczaniu należy brać pod uwagę środki oparte na pyretroidach oraz insektycydy o działaniu systemicznym. Pyretroidy, ze względu na wysokie temperatury, mogą wykazywać krótkie działanie. Coraz częściej można także spotkać słodyszkę odporną na te substancje.

Szkodniki łuszczynowe

Groźnymi szkodnikami są chowacz podobnik oraz pryszczarek kapustnik. Chrząszcze chowacza atakują rzepak, gdy temperatura przekracza 20 stopni C. Najczęściej przypada to w fazie kwitnienia. Po żerowaniu na kwiatach i liściach,

samice składają jaja do młodych łuszczyn. Larwy w łuszczynie zjadają nasiona, nagryzają otwór i wydostają się na zewnątrz. Próg szkodliwości dla chowacza podobnika wynosi 4 owady na 25 roślin.

Otwory w łuszczynach rzepaku wykorzystuje pryszczarek kapustnik, który składa jaja. Młode larwy wysysają soki z łuszczyny, przez co ulega ona deformacjom, pęka, a nasiona łatwo się osypują. Próg szkodliwości dla pryszczarki kapustnika to 1 owad na 4 rośliny. Przy zwalczaniu szkodników łuszczynowych należy pamiętać, że zabieg wykonuje się przy kwitnącym rzepaku. Należy go rozpocząć po zakończeniu oblotu owadów zapylających, czyli po godzinie 20.00 lub w nocy. Przeciw szkodnikom łuszczynowym warto wykorzystać insektycydy o działaniu systemicznym. Nie wszystkie tego typu środki są jednak bezpieczne dla owadów zapylających.

Zwalczanie szkodników w rzepaku w ostatnich latach staje się nieodzownym elementem uprawy tej rośliny. Część szkodników wykazuje odporność na substancje aktywne, dlatego należy stosować środki o przemianowym mechanizmie działania. Ze względu na małe rozmiary szkodników, warto korzystać z żółtych naczyń wypełnionych wodą z płynem zmniejszającym napięcie powierzchniowe (może być płyn do mycia naczyń).

Warto także pamiętać, że rośliny uszkodzone przez szkodniki są bardziej podatne na choroby.

(mf)

Hodowla

Żywienie podczas zasuszenia

Choć za dochód hodowcy odpowiada głównie czas laktacji, na jego wysokość wpływa także okres drugi – zasuszenie. W tym czasie organizm regeneruje się, przygotowuje do porodu i następującej po nim kolejnej laktacji.

Przygotowanie krowy do porodu rozpoczyna się już w dniu zasuszenia. – Nie jest to zatem czas, w którym możemy o krowie zapomnieć – wyjaśnia Karol Wysocki, żywieniowiec. – Okres zasuszenia jest niezwykle ważny w żywieniu krów mlecznych. Standardowo zasuszamy krowy na około 60 dni przed spodziewanym terminem porodu, coraz częściej okres ten skraca się do 40, czasami nawet do 30 dni, szczególnie w stadach o wysokiej produkcji mleka. Wiąże się to z mniejszym stresem dla zwierząt, które niejednokrotnie w standardowym terminie zasuszenia produkują jeszcze mleko na poziomie przekraczającym 20 kg dziennie. Kolejnym powodem, dla którego hodowcy decydują się na skrócenie okresu zasuszenia jest aspekt ekonomiczny – wysokowydajna krowa potrafi wyprodukować przez ten czas nawet ponad 400 kg mleka.

Etapy przygotowania

Zasuszenie powinno się skła-

dać się z dwóch etapów: zasuszenia właściwego i przygotowania do porodu. Okres przygotowania do porodu rozpoczynamy co najmniej na 2, a najlepiej 3 tygodnie przed spodziewanym wycieleniem krowy. U jałówek przygotowanie należy rozpocząć tydzień wcześniej. Oprócz dostosowania żywienia do aktualnego zapotrzebowania zwierząt, należy również pamiętać o zapewnieniu dobrostanu, tj. właściwej powierzchni pomieszczeń, odpowiedniego naświetlenia, wentylacji i oczywiście stałego dostępu do wody i paszy. Bardzo ważne jest też unikanie niepotrzebnego narażania zwierząt na stres, szczególnie w końcowej fazie zasuszenia, tuż przed porodem i zaraz po nim.

W zasuszeniu właściwym, ze względu na zakończoną produkcję mleka, spada zapotrzebowanie na energię i białko oraz zmniejsza się pobranie suchej masy paszy.

– Podawanie krowom dawki zbyt bogatej w składniki odżywcze

prowadzi do nadmiernego otluszczenia zwierząt. W wyniku tego pojawiają się problemy przy porodzie, występuje także znacznie większe ryzyko pojawienia się chorób metabolicznych na początku laktacji, głównie ketozy – zauważa Karol Wysocki. – Jest to dobry czas na wykorzystanie pasz o gorszej wartości pokarmowej, tj. niższych poziomach energii i białka, a wyższym poziomie włókna. Należy jednak pamiętać, że nie mogą to być pasze zepsute.

Prawidłowo zbilansowana dawka powinna zawierać 10-11% białka ogólnego w suchej masie. Niezbędna jest także zwiększona podaż węglowodanów strukturalnych NDF do poziomu minimum 45% SM dawki. Dzięki temu uzyskuje się zmniejszoną podaż energii. Najłatwiej jest to osiągnąć przez wprowadzenie do dawki dobrej jakości słomy, zwłaszcza pszennej. Słoma jęczmienna, która jest najczęściej stosowana, nie jest wskazana w tradycyjnym

modelu żywienia krów ze względu na wyższą koncentrację energii. W systemie TMR nie buduje ona prawidłowej struktury dawki.

Niezwykle ważne w okresie zasuszenia jest żywienie mineralno-witaminowe. Należy wówczas zadbać o prawidłowy stosunek wapnia do fosforu poprzez stosowanie mieszanek przeznaczonych właśnie na ten okres. Powinno się także wyłączyć z dawki kredę pastewną oraz unikać bądź ograniczyć podawanie pasz o wysokim poziomie wapnia, czyli z koniczyny czy lucerny. Zaburzone proporcje tych pierwiastków, szczególnie zbyt wysoki udział wapnia w stosunku do fosforu, może prowadzić do zalegania okołoporodowego.

Tuż przed wycieleniem

Na ostatnie 2-3 tygodnie przed wycieleniem znacznie zwiększa się zapotrzebowanie krów na składniki pokarmowe. Jest to spowodowane znacznie intensywniejszym rozwojem płodu w tym czasie oraz przygotowaniem gruczołu mlecznego do zbliżającej się laktacji.

– Wówczas należy przygotować organizm krowy do pobierania dużych ilości pasz treściwych, które są niezbędne do pokrycia wysokiego zapotrzebowania na substancje odżywcze. Celowe jest zatem zwiększenie udziału pasz

treściwych do poziomu ponad 3 kg dziennie. Zabezpiecza to krowę przed wystąpieniem ujemnego bilansu energetycznego tuż po porodzie, który jest główną przyczyną ketozy. W dawce na końcową fazę zasuszenia powinny znaleźć się te same pasze, które będą podawane przez okres laktacji. Pozwala to uniknąć konieczności przystosowania się do trawienia nowych pasz – dodaje Karol Wysocki.

Poziom białka powinien być zwiększony do 14% SM. Niezwykle ważna jest tutaj odpowiednia ilość makro- i mikroelementów, w szczególności odpowiedni stosunek wapnia do fosforu. Nieprawidłowy stosunek tych pierwiastków zaburza mobilizację wapnia z kości. Zapotrzebowanie na ten pierwiastek gwałtownie rośnie w momencie porodu i podczas rozpoczynającej się laktacji. Braki prowadzą do hipokalcemii, której leczenie generuje wysokie koszty i niejednokrotnie wymusza brakowanie takiej krowy ze stada. Wskazane jest także podanie krowie wlewki wapniowej zaraz po porodzie. Niepokryte zapotrzebowanie na minerały i witaminy jest także przyczyną zatrzymań łożyska, co przekłada się na późniejsze problemy z zacieleniem krowy.

(pc)

Rekordy w basenie

PLYWANIE ➤ W Pływalni Miejskiej w Wąbrzeźnie rozegrano VIII Miting Pływacki. Wystartowało w nim 64 młodych pływaków

W zawodach rozegranych 6 marca w miejskiej pływalni w Wąbrzeźnie udział wzięło aż 64 młodych pływaków z Wąbrzeźna, Ryńska, Golubia-Dobrzynia, Książek, Kowalewa Pomorskiego, Nowej Wsi Królewskiej i Radzyna Chełmińskiego. Jak podkreśla Łukasz Morawski ze Szkoły Podstawowej nr 2 w Wąbrzeźnie, cała rywalizacja przebiegała w duchu sportowej walki zgodnej z zasadami fair play.

Wydarzeniem mitingu były dwa nieoficjalne rekordy wąbrzeskiej pływalni wśród dziewcząt i chłopców z rocznika 2001-1999.

Rezultaty zostały ustanowione na dystansie 50 metrów stylem dowolnym przez gimnazjalistów: Natalię Dulską z Nowej Wsi Królewskiej (czas 0'31"66) i Kacpra Garbarczuka z Wąbrzeźna (0'30'56).

Poza rekordowymi wynikami, istotny był sam aspekt sportowego rozwoju dzieci i młodzieży. Uzyskane rezultaty wyraźnie pokazały, że uczniowie coraz lepiej pływają. Styl, który kształtowany jest na zajęciach w pływackich szkółkach czy w ramach programów „Umiem pływać” i „Mały Mistrz”, staje się profesjonalny.

Wymierne efekty są zatem widoczne gołym okiem.

Zawodnicy w trakcie VIII Mitingu Pływackiego wystartowali w siedmiu kategoriach wiekowych. Dla czołowych zawodników (miejsca I-III) przewidziano medale, zaś zwycięzcy otrzymali również karnety na basen.

Miting organizowali nauczyciele wychowania fizycznego ze Szkoły Podstawowej numer 2 w Wąbrzeźnie, a patronat nad imprezą objął dyrektor tej placówki. Inicjatywę wsparli również pracownicy Pływalni Miejskiej

(kl), fot. wabrzezno.com

Wyniki VIII Mitingu Pływackiego pod patronatem dyrektora SP nr 2 w Wąbrzeźnie

ROZNIKI 2007 i młodszy, 25 m

dziewczeta: Oliwia Makowska 0'22"73, SP 2
chłopcy: Jan Miszewski 0'27"06, SP Ryńsk

ROZNIKI 2006, 25 m

dziewczeta: Zuzanna Miszewska 0'27"28, SP Ryńsk
chłopcy: Nikodem Siałkowski, 0'23"16, SP 2 Golub Dobrzyń

ROZNIKI 2005, 25 m

dziewczeta: Julia Libuszewska 0'17"89, SP 2
chłopcy: Wiktor Czerwiński 0'15"89, SP 2

ROZNIKI 2004, 50 m

dziewczeta: Martyna Zielińska 0'40"59, SP 2
chłopcy: Mikołaj Fiałkowski 0'37"44, SP 2

ROZNIKI 2003, 50 m

dziewczeta: Marta Mądry 0'40"61, SP Kruszyń
chłopcy: Jakub Witkowski 0'42"93, SP 3

ROZNIKI 2002, 50 m

dziewczeta: Aleksandra Stahnke 0'38"96, SP 3
chłopcy: Marcin Welter 0'45"81, SP 3

ROZNIKI 2001-1999, 50 m

dziewczeta: Natalia Dulka 0'31"66, Gim. NWK
chłopcy: Kacper Garbaczuk 0'30"56, Gim. W-no

Sporty motorowe

Mocne wrażenia za kółkiem

Szykuje się nie lada gratka dla miłośników samochodów terenowych i quadów. 27 i 28 marca w Wąbrzeźnie odbędą się Kujawsko-Pomorskie Mistrzostwa Off Road. Organizatorzy przyjmują zgłoszenia do udziału w mistrzostwach.

– Impreza będzie miała charakter integracyjny, bez przesadnego ekstremu w terenie, jednak z elementem sportowej rywalizacji. Rajd będzie imprezą łączącą zdobywanie pieczętek rozmieszczonych w sekcjach, z jazdą na czas w wytaśmowanych odcinkach specjalnych – informują organizatorzy. – Odcinki specjalne pilnowane będą przez sędziów, a ich wyniki będą rozstrzygające w przypadku sytuacji, gdy kilku zawodników zbierze taką samą liczbę pieczętek. Zawodnicy będą poruszać się po trasie według podanych notatek

nawigacyjnych. Roadbook będzie rozpisany szczegółowo z punktami charakterystycznymi, aby nawigacja przebiegała w większości w sposób intuicyjny i możliwy do odczytania również z licznika pojazdu. Załogi będą ze sobą rywalizować w pięciu klasach. Klasa „Advance Mechanik” i „Advance Elektryk” przeznaczona jest dla zaawansowanych rajdówek wyposażonych w wyciągarki mechaniczne i elektryczne. Żadnych wyciągarek – poza ręcznymi – nie mogą stosować zawodnicy w klasie „Wyczyn”. Klasa „Turystyczna” jest dla użytkowników i posia-

daczy samochodów z napędem na cztery koła, np. Nissan, Suzuki, LR, Toyota, Jeep itp. W tej klasie do zdobycia będą również lżejsze pieczętki z wyższej klasy „Wyczyn”.

Ostatnia klasa przeznaczona jest dla zawodników startujących na quadach. Dopuszczone w tej klasie są różne quady, ale tylko z napędem 4x4.

Zgłoszenia można wysłać poprzez formularz na stronie www.kujawski-offroad.pl. Tam też dostępne są szczegółowe informacje na temat mistrzostw.

oprac. (pg)

Brydż

Grali brydżyści

W Wąbrzeźnie rozegrano kolejne dwa turnieje z cyklu Grand Prix.

5 marca odbył się zaległy, VI turniej z cyklu Grand Prix Wąbrzeźna w brydżu. Po ciekawej rywalizacji najlepsza okazała się para Jerzy Utnicki – Józef Molczyński, która wyprzedziła duety Anna Borowska – Marek Niemir i Henryk Kamiński – Wiesław Orczykowski. Do zawodów GP tego dnia przystąpiło w sumie sześć par.

Tydzień później po raz VII cykl Grand Prix zagościł w Wąbrzeskim Domu Kultury. Tym razem w rywalizacji zwyciężyła Gaja Osińska z Wojciechem Kalembą. Na drugim miejscu uplasował się duet Leszek

Kawski – Aleksander Czarnecki, zaś najniższe miejsce na podium przypadło parze Jerzy Utnicki – Józef Molczyński.

W klasyfikacji generalnej, po siedmiu rozegranych turniejach, przewodzi Anna Borowska z Marciem Niemirem.

W czwartek, 9 kwietnia, zaplanowano kolejny turniej Grand Prix. Miejsce rozgrywek pozostaje niezmiennie – Wąbrzeski Dom Kultury ul. Wolności 47. Początek zawodów o godzinie 17.00.

Kamil Lewandowicz

VI Turniej Grand Prix Wąbrzeźna

1. Jerzy Utnicki – Józef Molczyński 159 pkt.
2. Anna Borowska – Marek Niemir 130 pkt.
3. Henryk Kamiński – Wiesław Orczykowski 126 pkt.
4. Krzysztof Rudnicki – Edward Wierak 113 pkt.
5. Jan Wesołowski – Henryk Karczewski 96 pkt.
- Kazimierz Kwiatkowski – Wojciech Kulus 96 pkt.

VII Turniej Grand Prix Wąbrzeźna

1. Gaja Osińska – Wojciech Kalimba 136 pkt.
2. Leszek Kawski – Aleksander Czarnecki 134 pkt.
3. Jerzy Utnicki – Józef Molczyński 132 pkt.
4. Anna Borowska – Marek Niemir 127 pkt.
5. Henryk Kamiński – Wojciech Kulus 101 pkt.
6. Jan Wesołowski – Henryk Karczewski 90 pkt.

Czołówka klasyfikacji generalnej po siedmiu turniejach:

1. Anna Borowska 74 pkt.
2. Marek Niemir 74 pkt.
3. Leszek Kawski 67 pkt.
4. Józef Molczyński 66 pkt.
5. Aleksander Czarnecki 65 pkt.
6. Jerzy Utnicki 49 pkt.
7. Edward Wierak 38 pkt.
8. Gaja Osińska 36 pkt.
9. Grażyna Wierak 34 pkt.
10. Henryk Kamiński 31 pkt.

OGŁOSZENIE

Informacja

Zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2014 r., poz. 518 z późn. zm.) **informuję**, że w dniu 13 marca 2015 r. na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy w Płużnicy wywieszony został na okres 21 dni wykaz zawierający nieruchomości gruntowe (po zlikwidowanych torach kolejowych) będące w użytkowaniu wieczystym Gminy Płużnica przeznaczone do dzierżawy:

w drodze przetargowej na cele ekologiczne (teren czynny przyrodniczo):

1. Wiewiórki, działka nr 231 o pow. 1,3500 ha;
2. Wieladz, działka nr 129 o pow. 0,6900 ha, nr 133/1 o pow. 0,0421 ha, nr 133/2 o pow. 0,0166 ha, nr 133/5 o pow. 4,9610 ha;
3. Błędowo, działka nr 284 o pow. 1,8500 ha;
4. Bagart, działka nr 103/1 o pow. 0,3200 ha, nr 107/1 o pow. 0,2400 ha, nr 2 o pow. 0,4100 ha, nr 82/1 o pow. 0,2100 ha, nr 82/2 o pow. 0,3500 ha, nr 86 o pow. 5,300 ha, nr 88/1 o pow. 0,2400 ha, nr 95/1 o pow. 0,2800 ha, nr 97/1 o pow. 0,9100 ha, nr 98/1 o pow. 0,7100 ha;

w drodze bezprzetargowej:

1. Ostrowo, działka nr 151 o pow. 2,7900 ha.

Informację o wykazie zamieszczono na stronie internetowej Gminy www.bip.pluznica.pl

Wójt Gminy Płużnica
Marcin Skonieczka

Multimedalistka z Wąbrzeźna

POSTAĆ ➤ Urodzona w Wąbrzeźnie Magdalena Fularczyk to obecnie najbardziej utytułowana polska kajakarka. W 2009 roku, wspólnie z Julią Michalską, zdobyła tytuł mistrzyni świata, trzy lata później wywalczyła brązowy medal na Igrzyskach Olimpijskich w Londynie

Magdalena Fularczyk (z lewej) na podium w trakcie IO w Londynie

Magdalena Fularczyk (obecnie Fularczyk-Kozłowska) przyszła na świat 16 września 1986 roku w Wąbrzeźnie. Bardzo wcześnie, bo już w szkole podstawowej, pobierała pierwsze lekcje na wodzie. Do wioślarstwa trafiła przez przypadek. Nauczycielka wychowania fizycznego w gimnazjum w Grudziądzu Justyna Małkowska wypatrzyła zdolną ruchowo i nieustępliwą uczennicę i zaczęła namawiać do profesjonalnych treningów. Fularczyk długo się zastanawiała (jak sama wspomina, nie chciała wyglądać jak kulturystka), ale w końcu uległa.. Później trenowała w Szkole Mistrzostwa Sportowego w Wałczu, a jest wychowanką KW Wisła Grudziądz. Pierwszym trenerem, który uczył młodą Magdę zawodowego wiosłowania był Krzysztof Zieliński, a w Wałczu nad prawidłowym rozwojem jej kariery czuwał Jacek Błoch.

Pierwszym poważnym sukcesem w karierze Fularczyk było Mistrzostwo Polski juniorek, wywalczone w 2002 roku. Krajowy

tytuł zaowocował powołaniem do juniorskiej kadry Polski i wicemistrzostwem świata tej kategorii, również w roku 2002. W latach 2007-2008 dwukrotnie została brązową medalistką w trakcie Młodzieżowych Mistrzostw Świata.

Fularczyk wielokrotnie podkreślała w wywiadach, że momentem decydującym o rozkwicie kariery każdego wioślarza jest kwestia awansu do seniorskiej kadry narodowej. Ciężka praca na treningach, hektolitry wylanego potu i chwile zwątpienia miewa każdy profesjonalny sportowiec, ważne jest, by przełamywać swoje słabości i uparcie dążyć do wyznaczonych celów. Walka o miejsce w reprezentacyjnej osadzie wymaga wytrzymałości fizycznej i psychicznej, a tylko szansa startów w największych światowych imprezach daje możliwość zaistnienia w tej dyscyplinie sportu.

Urodzona w Wąbrzeźnie Fularczyk taką szansę otrzymała i potrafiła ją wykorzystać. W 2007 roku, jeszcze jako zawod-

niczka czwórki podwójnej, zajęła 5. miejsce na Mistrzostwach Europy w Poznaniu. Rok później, po zmianie osady na docelową dwójkę podwójną, wywalczyła pierwszy medal międzynarodowej imprezy – na Mistrzostwach Europy w Atenach zajęła drugie miejsce. W tym samym roku zdobyła złoto Akademickich Mistrzostw Świata i brąz Mistrzostw Świata do lat 23.

Przed początkiem sezonu 2009 wiadomo było, że Fularczyk w parze z Julią Michalską skoncentruje swą uwagę na jednym celu – Mistrzostwach Świata w Poznaniu. Wszystkie treningi podporządkowane zostały pod tę imprezę, a efektem tych działań było niezapomniane zwycięstwo i złoty medal na polskiej ziemi. Magdalena mówiła później, że uczucia, które towarzyszyło jej po przepłynięciu mety na pierwszym miejscu, nie da się opisać. To radość, poczucie spełnienia i kompletny „odjazd”, gdy mija się wiwatującą publiczność. Pełnię szczęścia poczuła dopiero na najwyższym stopniu podium, gdy zagrano polski hymn. Wtedy dotarło do niej, że jest mistrzynią.

Pod koniec roku 2009 spotkał ją jeszcze jeden zaszczyt – za wybitne osiągnięcia sportowe została odznaczona Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski.

W następnym sezonie powiększyła medalowy dorobek o wicemistrzostwo Europy i 3. miejsce Mistrzostw Świata, a rok 2011 w całości został podporządkowany przygotowaniom do najważniejszej imprezy czterolecia – Igrzysk Olimpijskich w Londynie.

Trzy miesiące przed najważniejszym startem w karierze Fularczyk przeżyła rodzinną tragedię. Zmarł jej najwierniejszy kibic, motywator i człowiek, na którego mogła liczyć w każdej sytuacji. Tata.

Twardy charakter i nieustępliwość Magdy sprawiły, że po heroicznej walce na ostatnich metrach toru w Londynie, zdobyła brązowy medal olimpijski. Śmiała się później, że wsiadając do łódki, chwilę przed startem zauważyła małego pajaczka ukrytego gdzieś w rogu. Pomyślała, że tata znalazł jednak sposób, by towarzyszyć jej w najważniejszych olimpijskich chwilach i pomógł przy finiszu.

Brązowy medal olimpijski

zachęcił Magdalenę do jeszcze bardziej wytężonej pracy. Rok po Londynie zdobyła srebrny medal Mistrzostw Europy w Sewilli i brązowy medal Mistrzostw Świata w Chungju (w czwórce podwójnej). Okazała się również bezkonkurencyjna w trakcie poznańskich Akademickich Mistrzostw Europy.

W 2014 roku zwyciężając na Mistrzostwach Europy w Bel-

gradzie powiększyła medalową kolekcję o kolejne złoto. Z Amsterdamu (MŚ) wróciła ze srebrem. Obecny sezon ma swoim kształtem przypominać ten sprzed czterech lat. W przyszłym roku rozegrane zostaną Igrzyska Olimpijskie w Rio de Janeiro, a Fularczyk w medalowej kolekcji brakuje tylko olimpijskiego złota...

Kamil Lewandowicz

Fularczyk z Julią Michalską w trakcie zawodów

Wąbrzeźno

Nabór do klasy sportowej

Dyrekcja Szkoły Podstawowej nr 3 w Wąbrzeźnie ogłosiła nabór do klasy IV sportowej o profilu piłka ręczna dziewcząt oraz piłka nożna chłopców.

Szkoła oferuje wykwalifikowaną opiekę trenerską, dobrą bazę sportową, udział w obozach letnich, rywalizację sportową z najlepszymi zespołami w województwie kujawsko-pomorskim. Uczniowie prowadzonych dotychczas w wąbrzeskiej „trójce” klas sportowych osiągają znaczące sukcesy w sporcie. W bieżącym roku szkolnym zdobyli m. in.: I miejsce w Finale Wojewódzkim Igrzysk

Młodzieży Szkolnej w Piłce Ręcznej Dziewcząt, I miejsce w Finale Wojewódzkim Igrzysk Młodzieży Szkolnej w Przełajowych Biegach Sztafetowych Chłopców, III miejsce w Finale Wojewódzkim Igrzysk Młodzieży Szkolnej w Piłce Nożnej Chłopców. Mogą też pochwalić się dobrymi ocenami, uczestnicząc w wielu kołach zainteresowań.

Krzysztof Zaniewski

Ważne terminy:

- do 30 marca 2015 – złożenie wniosku o przyjęcie dziecka do klasy sportowej;
- 26 marca 2015 (czwartek) o godz. 16.00 oraz 31 marca 2015 (wtorek) o godz. 16.00 – testy sprawności fizycznej (sala gimnastyczna „trójki” ul. Tysiąclecia 1).

Szczegółowe informacje można uzyskać dzwoniąc pod numer tel. 56 688 20 19. Zasady naboru dostępne są także na stronie internetowej szkoły: www.sp3wabrzezno.pl

Magdalena Fularczyk

Data urodzenia: 16 września 1986

Miejsce urodzenia: Wąbrzeźno

Obecny klub: LOTTO-Bydgoszcz Bydgoszcz

Wzrost: 173 cm

Waga: 72 kg

Medale w Reprezentacji Polski:

Igrzyska Olimpijskie: brąz, Londyn 2012

Mistrzostwa Świata: złoto 2009, srebro 2014, brąz 2010 i 2013

Mistrzostwa Europy: złoto 2014, srebro 2008, 2010 i 2013

Młodzieżowe Mistrzostwa Świata: brąz 2007 i 2008

Mistrzostwa Świata Juniorów: srebro 2002

Zdecydowane zwycięstwo przed ligą

PIŁKA NOŻNA ➤ W ostatnim meczu sparingowym przed inauguracją rundy wiosennej, piłkarze Unii Wąbrzeźno pewnie pokonali A-klasowy LZS Bobrowo

Podopieczni Roberta Kościelaka byli zdecydowanym faworytem sobotniej potyczki. Ich rywale w A-klasowej tabeli zajmują ostatnie miejsce z dorobkiem zaledwie sześciu punktów. Zgromadzeni sympatycy MKS-u liczyli zatem na pewną wygraną, która optymistycznie wpłynęłaby na wąbrzeskich zawodników przed ligowym meczem w Radominie.

Początkowe fragmenty spotkania, mimo przewagi Unii w posiadaniu piłki, nie przyniosły zagrożenia pod bramką Bobrowa. Pierwszą groźniejszą sytuację MKS stworzył dopiero w 17. minucie, kiedy po dośrodkowaniu lewego obrońcy piłkę przechwycił bramkarz gości.

Wraz z upływem czasu dominacja gospodarzy stawała się coraz bardziej widoczna, ale to piłkarze z Bobrowa, nieoczekiwanie, pierwsi stworzyli idealną okazję, by objąć prowadzenie.

W 27. minucie, po kombinacyjnej akcji w polu karnym i strzale z 11. metra, piłka minimalnie minęła prawy słupek bramki strzeżonej przez Andrzejewskiego.

W 36. minucie Unia powinna prowadzić 1:0, ale wyprowadzający szybki kontratak Liszaj, w sytuacji trzech na jednego, zdecydował się sam kończyć akcję. Strzał minął bramkę o kilka metrów. Dwie minuty później MKS miał kolejną doskonałą szansę na gola, lecz strzał z 20. metra łudząco przypominał ten oddany chwilę wcześniej przez Liszaję. Trzy minuty przed końcem pierwszej połowy gospodarze szybko i pomysłowo rozegrali rzut wolny, ale kopnięta mocno piłka nie trafiła w światło bramki.

Kiedy wydawało się, że pierwsza część gry zakończy się bezbramkowym remisem, Unia Wąbrzeźno objęła prowadzenie. Goście po zamieszczeniu podbram-

kowym zbyt krótko wybili piłkę, na strzał z około 30. metra zdecydował się Marszałek, a wysoko lecąca futbolówka zupełnie zaskoczyła gólkiera Bobrowa, który wpadł z nią do siatki. Chwilę po zdobyciu bramki sędzia zaprosił piłkarzy na przerwę.

Druga część meczu rozpoczęła się fantastycznie dla podopiecznych trenera Kościelaka. Już 4 minuty po wznowieniu gry bramkę zdobył Mazurowski, który plasowanym strzałem przy lewym słupku pewnie pokonał bezradnego bramkarza LZS-u.

Podwyższenie prowadzenia wyraźnie dodało pewności siebie zawodnikom Unii. Gra stała się szybsza, dokładniejsza i bardziej efektowna. W 52. minucie, po kombinacyjnej akcji całego zespołu, przed szansą stanął Rybszleger, ale zabrakło mu kilku centymetrów, by po raz trzeci piłka znalazła drogę do siatki.

Stare piłkarskie porzekadło mówi, że „niewykorzystane sytuacje się mszczą”, podobnie było i tym razem. Goście przedarli się pod pole karne Andrzejewskiego i w podbramkowym zamieszaniu futbolówka trafiła w rękę Czarneckiego. Sędzia słusznie wskazał na 11 metr, a rzut karny pewnie wykorzystał pomocnik LZS Bobrowo.

Na szczęście strata bramki nie wpłynęła na grę zawodników Unii, którzy nadal atakowali i kontrolowali przebieg meczu. W 60. minucie Czarnecki podał do Mazurowskiego, ten przepuścił piłkę, a nadbiegający lewy pomocnik strzelił kilka centymetrów obok słupka. Siedem minut później nieporozumienie obrońców przytomnie wykorzystał Szczodrowski, który dopadł do piłki i ładnym łobem podwyższył rezultat spotkania na 3:1.

Między 81., a 84. minutą meczu trzykrotnie w „głównej roli” wystąpił wprowadzony po przerwie Isbrandt. Najpierw, po mocnym dośrodkowaniu z prawej strony boiska, źle dołożył nogę i piłka poszybowała ponad bramką. Minutę później Czarnecki idealnie podał, ale Isbrandt niedo-

kładnie przyłożył głowę. W końcu, za trzecim razem, sześć minut przed końcem meczu, otrzymał prostopadłe podanie ze środkowej części boiska od Mazurka i ładną podcinką pokonał wychodzącego bramkarza, „odkupując” tym samym winy za dwie niewykorzystane sytuacje.

W 87. minucie, po zagraniu Isbrandta, przed pustą bramką znalazł się pomocnik Rybszleger, ale z pięciu metrów trafił w poprzeczkę. Kilkadziesiąt sekund później wykorzystał szansę na szybką rehabilitację, w sytuacji sam na sam minął bramkarza i ustalił wynik meczu na 5:1.

Zgodna z oczekiwaniami wygrana i efektowna gra (zwłaszcza w drugiej połowie) napawa optymizmem przed inauguracją rozgrywek klasy okręgowej. Unia Wąbrzeźno wybiera się do Radomina na mecz z tamtejszym Sokołem. Gospodarze sobotniej potyczki wyprzedzają w tabeli zespół trenera Kościelaka tylko o trzy punkty, a w Wąbrzeźnie lepsza okazała się jedenastka MKS-u, zwyciężając 3:1. Zespół zapowiada więc walkę o korzystny rezultat.

Tekst i fot.
Kamil Lewandowicz

Jeden z nielicznych strzałów na bramkę gospodarzy

Strzelec drugiej bramki dla Unii – Mazurowski (z lewej)

UNIA WĄBRZEŹNO vs. BOBROWO		
5	(1:0)	1
Gole		
1:0	Marszałek	
2:0	Mazurowski	
3:0	Szczodrowski	
4:1	Isbrandt	
5:1	B. Rybszleger.	
Skład		
Unia: Andrzejewski - Dar. Kalinowski, J. Rybszleger, Chojnowski, Hancyk - Marszałek, Czarnecki, Mazurowski, Kamycki, B. Rybszleger - Leis.		
Na zmiany wchodzili: Isbrandt, Liszaj, Kamycki, Szczodrowski.		

W walce o piłkę strzelec piątej bramki – B. Rybszleger (z lewej)

Strony sportowe przygotowuje Kamil Lewandowicz

Chcesz się pochwalić sukcesem swojej drużyny? Coś ciekawego dzieje się w Twojej miejscowości?

Zadzwoń lub napisz!

k.lewandowicz@wpr.info.pl,

tel. 885 66 55 44

